Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдактар—№ 478. Рэдакцыя—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не варочаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлеф. № 214. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: [illegible]
Зьмена адрасу: іншагароднія — 20 к.; мясцовыя — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: [illegible]
Сьпешныя на 50 проц. даражэй.
Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: [illegible]
За кожны дадатковы ... 5
Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. кантарах.
АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

9 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 17 (2205) Пятніца, 20-га студзеня 1928 г.

НЕДАПУСЬЦІМАЯ НЯДБАЙНАСЬЦЬ.

Ня трэба даказваць, якую ролю ў справе зьнішчэньня і зьмягчэньня тых перашкод, якія мы зараз перажываем, адыгрывае сваячасовае пагашэньне сялянствам і наогул насельніцтвам падатку і пазык, якія яно павінна дзяржаве. Дзяржава прымае ўсе магчымыя захады да таго, каб цалкам задаволіць патрэбы вясковага насельніцтва. Коштам вялізарнага напружаньня пам удаецца павялічыць завоз прамысловых тавараў у вёску. Да гэтай працы мабілізаваны апарат усіх прамысловых і гандлюючых арганізацый. На гэтую працу зараз згуртавана ўвага ўсіх каапэрацыйных органаў. Зусім зразумела, што **дзяржава мае ўсе падставы разьлічваць, што з свайго боку насельніцтва выканае свае абавязкі перад дзяржавай.**

Аб'ектыўныя ўмовы ў значнай меры дапамагалі і дапамагаюць вясковаму насельніцтву сваячасова пагасіць сваю запазычанасьць па рознага роду падатках і зборах. Між тым весткі аб ходзе кампаніі па с.-г. падатку, на сельскаму акладному страхаваньню, урэшце, аб ходзе паявой кампаніі ў каапэрацыі сьцьвярджаюць, што як з боку самога насельніцтва, гэтаксама і з боку тых органаў, якія гэтымі справамі кіруюць, **ня выяўлена выстарчальнай ініцыятывы да таго, каб сваячасова ўнесьці ў касу дзяржавы тыя сумы, якія ад нашага вясковага насельніцтва належаць.**

З табліцы, зьмешчанай у № 7 «Сав. Бел.» аб паступленьні сел.-гасп. падатку, мы чытаем, што па ўсёй БССР паступіла да гэтага часу толькі 71,6 проц. усяго гадавога паступленьня. Ня лепш стаіць справа з паступленьнем сел.-гасп. падатку толькі за другі тэрмін—89,1 проц. Гэта прымушае нас падкрэсьліць тую **нядбайнасьць, якая дапушчаецца пры ўзіманьні сельска-гаспадарчага падатку. Трэба абавязкова адзначыць, што на самым апошнім месцы стаяць Мэнская і Гомельская акругі, ад якіх, здавалася, мы мелі права чакаць куды большага.**

Яшчэ горш стаіць справа з **выплатай сельскага абавязковага акладнога страхаваньня.** Па вестках Управы Дзяржаўнага Страхаваньня тэмп збору акладу разгортваецца вельмі слаба. На 1-е кастрычніка 1927 г. па БССР сабрана толькі **13,6** проц. усёй сумы, якая павінна была паступіць. За час пасьля 1-га кастрычніка, як даведаецца чытач з матар'ялу, які сёньня друкуецца ў газэце, справа паступленьня гэтых сродкаў пасоўваецца вельмі марудна.

Трэба абавязкова адзначыць, што **па аднэй Гомельскай акрузе лічыцца запазычанасьці за насельніцтвам звыш аднаго міліёну руб.,** што, зусім зразумела, вельмі цяжка адбіваецца на ўсім гаспадарчым будаўніцтве акругі. **Як агульнае зьявішча, галоўны кантынгент неплацельшчыкаў складаюць кулакі і заможнае сялянства.**

Паявая кампанія ў каапэрацыі таксама разгортваецца ў гэткім абхваце, які не адпавядае сапраўднай плацяжаздольнасьці сялянства, а таксама новых задач, якія ўскладзены на каапэрацыю ў зьвязку з пашырэньнем дастаўкі прамысловых тавараў для вёскі.

На ўсе гэтыя зьявішчы пакуль што зьвернута вельмі мала ўвагі. **Зусім недапушчальна гэткае зьявішча, калі дзяржава напружвае ўсе свае сілы для здавальненьня ўсіх запатрабаваньняў вёскі і не сустракае з боку сялянства патрэбнай актыўнай дапамогі.**

З гэтымі ненармальнымі зьявішчамі трэба рашуча і катэгарычна скончыць. Мерапрыёмствы растлумачальнага характару павінны таксама ўвязвацца з належным націскам апарату. Арганізацыі, якія працуюць на вёсцы, павінны пакласьці максымальныя сілы для выяўленьня плацежаздольнасьці сялянскай гаспадаркі ў мэтах больш інтэнсыўнага паступленьня тых сум, якія належаць ад насельніцтва.

Пытаньне аб прысьпешаньні збору па рознага роду падатках і іншага роду абавязках павінна зараз паўстаць, як чарговая, ударная задача ўсіх мясцовых арганізацый. **Трэба скончыць з нядбайнасьцю, якая дагэтуль у нас пануе.**

Нятрываласьць польска-літоўскага „міру".

Перапіска між Залескім і Вальдэмарасам.

КОЎНЯ, 18-1. У друку агалошан кароткі зьмест перададзенага спэцыяльным польскім кур'ерам лісту Залескага Вальдэмарасу і адказу Вальдэмараса. Залескі ў сваім лісьце прапануе распачаць 31-га студзеня ў Рызе перамовы аб прыгранічных, паштовых, тэлеграфных і чыгуначных зносінах, а таксама аб транзіце.

У сваім адказе Вальдэмарас зазначае, што Польшча да гэтага часу ня выканала дадзеных ёю ў Жэневе абяцаньняў, а іменна: літоўцы, высланыя з Вільні, да гэтага часу ня маюць магчымасьці вярнуцца ў Вільню; арганізацыя эміграцкае арміі з Плячкайцісам на чале да гэтага часу не ліквідавана, прычым гэтая армія, апранутая палякамі ў літоўскую вайсковую форму, да гэтага часу трымаецца ў польскіх вайсковых казармах у Лідзе. Далей Вальдэмарас заяўляе, што ў польскіх прапановах адсутнічаюць якія-небудзь канкрэтныя праэкты, існаваньне якіх літоўскі ўрад лічыць абавязковаю ўмоваю посьпеху перамоў. Што-ж датычыць падлягаючых абмеркаваньню пытаньняў, дык літоўскі ўрад прапануе далучыць да іх пытаньне аб узнагародзе за страты ад ваенных дзеяньняў Жэлігоўскага (які захапіў Вільню ў 1920 г.). Нарэшце, па пытаньні аб месцы і часе перамоў Вальдэмарас заяўляе, што вырашэньне гэтага пытаньня залежыць ад таго, будуць перамовы адбывацца пры ўдзеле Лігі Нацый ці непасрэдна.

* * *

„Газ. Варш." паведамляе, што ліцьвіны робяць перашкоды пры перагаворах аб урэгуляваньні пагранічнага руху. Яны ня хочуць даваць ніякіх повадаў, каб можна было падумаць, быццам Літва прызнае сучасную граніцу з Польшчай, і таму прапануюць, каб абодвы ўрады прынялі якую-небудзь формулу ў справе Вільні. Польшча павінна заняць акрэсьленае становішча ў справе Сувальскага дагавору. Па іншых пытаньнях Літва ня будзе рабіць перашкод дзелу іх унармаваньня.

АЦЭНКА АДКАЗУ ПОЛЬСКІМ ДРУКАМ.

ВАРШАВА. Зьмест адказу Літвы на польскую ноту з прапановаю распачаць перамовы стаў вядомы, дзякуючы перадачы латвійскага тэлеграфнага агенцтва і зрабіў у палітычных колах кепскае ўражаньне. Афіцыёзная «Эпока» агаласіла заяву латвійскага агенцтва пад загалоўкам «Літва дае няўразны адказ на прапанову Польшчы аб перамовах, высоўвае неабгрунтаваныя абвінавачаньні і ставіць патрабаваньні, якія не датычацца польскай ноты».

Суд над палякамі.

Вайсковы суд у Вількаміры прыгаварыў палякаў: Дамейку на кару сьмерці, Вількевіча на вечную катаргу і Сухоўскага на 15 год катаргі—усіх за шпіянаж на карысьць Польшчы.

Падарожжа Вальдэмараса ў Бэрлін.

БЭРЛІН, 17-1. 25-га студзеня ў Бэрлін прыяжджае літоўскі прэм'ер-міністр Вальдэмарас. Перамовы Вальдэмараса з Штрэзэманам будуць датыкацца ў першую чаргу нямецка-літоўскага гандлёвага ўгавору, а таксама згод, зьвязаных з пераходам Мэмельскае вобласьці да Літвы, у тым ліку згод аб рыбалоўстве, прыгранічных зносінах, воднай гаспадарцы і г. д.

АДСТАЎКА ГЕН. ЖУКАЎСКАСА.

КОЎНЯ, 17-1. Галоўнакамандуючы літоўскае арміі генэрал Жукаўскас вызвален ад абавязкаў і пераведзен у запас па ўласнай просьбе, якая матывуецца зморанасьцю.

ЛАТВІЙСКІ ПРАТЭСТ ПЕРАД ЛІТВОЮ.

РЫГА, 17-1. Латвійскі друк пратэстуе проці зьнішчэньня Лібава-Роменскае чыгункі, учыненага Літвою. Як паведамляе «Сацыял-Дэмакрат», латвійскае міністэрства замежных спраў зрабіла адпаведнае прадстаўленьне Вальдэмарасу.

Польшча напярэдадні выбараў.

У блёку нацменшасьцяў.

„Слова" паведамляе, што ў блёку нацменшасьцяў паўсталі новыя непаразуменьні, якія трымаюцца ў таямніцы

«Крэсавыя» зубры.

16 студзеня г. г. у Вільні адбыўся зьезд павятовых прадстаўнікоў саюзу абшарнікаў, на якім пастаноўлена аддаць на выбарах у сойм галасы „Беспартыйнаму блёку супрацоўніцтва з урадам", калі абшарніцкія кандыдатуры будуць унесены ў выбарныя сьпіскі кандыдатаў.

Зьезды розных палітычных рыбаловаў.

Б. паслы Шавель і Гэльман склікалі гэтымі днямі ў Вільні зьезды прыхільнікаў. Зьезды гэтыя выявілі слабасьць шансаў абодвых палітычных спэкулянтаў прайсьці ў сойм.

«Хрысьціянская Думка».

Хрысьціянскія дэмакраты сталі выдаваць у Вільні пад кіраўніцтвам кс. А. Станкевіча і за яго подпісам яшчэ адну сваю часопісь—„Хрысьціянскую Думку". Часопісь выходзіць „з дазволу яго Экцэлленцыі Віленскага Каталіцкага Арцыбіскупа-Мітрапаліты". Часопісь запоўнена салодкімі салаўінымі песьнямі на тэму аб выбарах і напускною набожнасьцю яе права клерыкальнага характару.

Рэпрэсіі проці беларускага тэатру.

Беларускаму тэатру пры «Інстытуце Гаспадаркі і Культуры» віленскі ваявода Рачкевіч забараніў выезд на правінцыю, а потым і наогул спыніў яго дзейнасьць.

Навакол арышту Пятровіча.

Мы ўжо пісалі, што ў Палачавах арыштован польскай паліцыяй гр. Пятровіч, які выступіў з паўлюкевічаўскіх арганізацый. „Бел. Дзень" піша, што ў свайм часе п. Паўлюкевіч вызваліў яго з вастрогу і што „само сабою паўстае думка, што беспасрэдным віноўнікам арышту зьяўляецца яго няўдалы патрон".

Уцечка вязьняў.

17 студзеня г. г. з варшаўскага карнага вастрогу пры Доўгай вул. уцякло 7 вязьняў, якім дазволена было шчышчаць сьнег з стрэх вастрогу. Яны пралезьлі комінамі ўніз і вышлі на страху аднапаверхавага будынку, потым па стрэхі суседніх будынкаў і ўцяклі.

Радыё-агітацыя.

Віленская радыёстанцыя распачала лекцыі на беларускай і літоўскай мовах.

Літоўскім аддзелам загадвае п. Б. Касьцянкоўскі, а беларускім—п. З. Абрамовіч.

Лекцыі на беларускай і літоўскай мовах маюць яскрава агітацыйны характар.

Канфіскацыя «Сял. Нівы».

Урадавы камісар г. Вільні распарадзіўся сканфіскаваць наклад «Сялянскай Нівы», № 4, за 11 студзеня.

Напад на вайсковыя склады.

2 нявыкрытыя асобы напалі на вайсковыя склады ў Вільні пры Артылерыйскай вул. У перастрэлцы паранен вартаўнік.

Тры чыгуначныя катастрофы.

Гэтымі днямі ў Польшчы здарыліся тры чыгуначныя катастрофы, якія скончыліся псаваньнем некалькіх цягнікоў, асобовых вагонаў і параненьнем некалькіх чалавек.

Безалкагольны дзень у Вільні.

У апошні дзень безалкагольнага тыдню паліцыя склала 19 пратаколаў на асоб, якія парушалі публічны супакой дзякуючы празьмернаму спажыцьцю алкаголю.

Пажары.

У Пінчоўскім павеце згарэла ў працягу апошніх дзён тры фальваркі. Аб пажарах паведамляюць і з іншых мясцовасьцяў Польшчы. Цікава, што каля месца пажару часта знаходзяць запіскі з надпісам: „пачынаем ад вас".

Актыўнасьць камуністаў на поўдні Кітаю.

Ваеннае становішча ў Ханькоу.

ТОКІЁ, 18-1. Агенцтва «Ніпон Дэмпо» паведамляе, што ў Ханькоу пануе трывожны настрой. «Камуністы,—гаворыцца ў паведамленьнях агенцтва,—разгортваюць у Ханькоу агітацыю за забойства ўсіх капіталістаў і чыноўнікаў. У горадзе абвешчана ваеннае становішча. Усякі рух па вуліцах гораду ўвечары забаронены.

ДЗЕЙНАСЬЦЬ КАМУНІСТАЎ У ХАНЬКОУ.

ПЕКІН, 18-1. Водлуг паведамленьня ханькоўскага карэспандэнта японскага агенцтва, камуністы распаўсюджваюць у Ханькоу плякаты з патрабаваньнем стварэньня рабоча-сялянскага ўраду. 16 студзеня ў Ханькоу абвешчана ваеннае становішча.

Бойкі між мілітарыстамі з Гаміндану.

ТОКІЁ, 18-1. Згодна паведамленьня агенцтва «Сімбун Рэнго» з Ханькоу і карэспандэнта газэты „Токіё Асахі" з Чанша, ваенныя апэрацыі між групаю генэралаў на чале з Бай-Цзун-Чы, займаючаю Ухан, і войскам правінцыі Хунань (якое раней знаходзілася пад камандаваньнем Тан-Шэн-Чы, а цяпер перайшло на бок Чан-Кай-Шы) пераходзяць у рашаючую фазу. У бліжэйшай будучыне чакаюцца сур'ёзныя бойкі між ворагамі.

БАНДЫТЫ ПАД ГАМІНДАНАЎСКІМ СЬЦЯГАМ.

ТОКІЁ, 18-1. Японскае міністэрства замежных спраў атрымала ад японскае консульскае ўлады ў Шасі (на поўдні правінцыі Хубэй) тэлеграму, якая заяўляе, што займаючае Шасі войска Ян-Сэна мае намер пакінуць горад і патрабавала ад мясцовае гандлёвае палаты выплаты кантрыбуцыі ў разьмеры 40.000 даляраў, а таксама аплаты выдаткаў па эвакуацыі. Войска Ян-Сэна між іншым вывозіць з сабою адну з кітайскіх службовых асоб Шасі, за вызваленьне якое патрабуе выкупу.

Карэспандэнт «Токіё Асахі» у Шасі паведамляе, што расьце бандытызм і павялічваецца колькасьць выпадкаў гвалту з боку салдат. «Нават японскія вайсковыя судны,—піша карэспандэнт,—абстрэльваюцца кітайскімі салдатамі». Японскае консульства ў Шасі выехала ў Ханькоу.

Аднаўленьне экспэдыцыі на поўнач.

ШАНХАЙ, 18-1. Паведамляюць, што паўднёвае войска абыходзіць Цзінаньфу з паўночнага ўсходу і паўночнага захаду, прычым заняты Цзупін (у 70 кілёмэтрах на паўночны ўсход ад Цзінаньфу) і Іенчэн (у 30 кілёмэтрах па паўночны захад ад Цзінаньфу). Чыгунка на вучастку між Цзінаньфу і Ючэнам зруйнавана.

ІТАЛЬЯНСКАЯ ЗБРОЯ ЧЖАН-ЦЗО-ЛІНА.

ШАНХАЙ, 18-1. Камісар замежных спраў у правінцыі Цзянсу заявіў італьянскаму консулу пратэст проці продажу Італіяй Чжан-Цзо-Ліну 40 тысяч вінтовак.

НІКАРАГУАНСКІ ПАРЛЯМАНТ ПРОЦІ ВАШЫНГТОНУ.

НЬЮ-ЁРК, 18-1. З Манагуа (сталіца Нікарагуа) паведамляюць, што палата дэпутатаў ухваліла законапраэкт, які надае вярхоўны кантроль на надыходзячых выбарах нікарагуанскаму кангрэсу. Гэты законапраэкт пададзен у процівагу ўрадаваму законапраэкту, водлуг якога вярхоўны кантроль на надыходзячых выбарах павінен быў быць даручан камандуючаму ўзброенымі сіламі Злучаных Штатаў у Нікарагуа (г. зн. генэралу Мак-Кею, які ў сучасны момант выехаў у Нікарагуа). Законапраэкт на карысьць кантролю Злучаных Штатаў быў ухвален у сэнаце, але не прайшоў у палаце дэпутатаў, дзе проці яго выступіла група кансэрватараў на чале з Чаморо, якому Злучаныя Штаты не далі магчымасьці дамагацца месца прэзыдэнта.

ВЫКРЫТ ПАДРОБШЧЫК.

НЬЮ-ЁРК, 18-1 „Дэйлі Уоркер" зьмяшчае фатаграфічны здымак з ліста прыватнага зыскнога агента Насавіцкага (займаецца процісавецкім шпіянажам). З ліста відаць, што Насавіцкі дастаўляў розныя фальшыўкі вэнгерскаму пасланьніку Злучаных Штатаў. Водлуг слоў газэты, Насавіцкі прадаў вэнгерскаму пасланьніку, у ліку іншых, фальшыўкі, якія павінны былі давесьці, нібыта рабочыя арганізацыі ў Злучаных Штатах супольна з графам Каролі і іншымі вэнгерскімі эмігрантамі «зрабілі змову проці Харты» („вярхоўны кіраўнік") Вэнгрыі). За гэтыя дакумэнты Насавіцкі павінен быў зарабіць 100 тысяч даляраў, але вэнгерскі пасланьнік, атрымаўшы патрэбныя яму фальшыўкі, нічога не заплаціў.

„Ратаўнік" Індыі выяжджае.

ЛЁНДАН, 17-1. Старшыня камісіі па канстытуцыйных рэформах у Індыі сэр Джон Саймон выяжджае ў Індыю 19-га студзеня. Як думаюць, праца камісіі Саймона ў Індыі зойме ня менш 2-х гадоў.

„КВЕТКІ" ЯПОНСКАГА ПАРЛЯМАНТАРЫЗМУ.

ТОКІЁ, 18-1. Ранейшы лідэр партыі Сэйюкай (кансэрватыўная) Акасакі ў гутарцы з прадстаўнікамі друку заявіў, што, на яго думку, апазіцыйная партыя Мінсэйто ня здолее сабраць у парлямэнце патрэбнае колькасьці галасоў для правядзеньня рэзалюцыі недавер'я ўраду Танака. З другога боку партыя Сэйюкай, водлуг слоў Акасакі, ня мае намеру браць ініцыятыву ў пытаньні аб роспуску парляманту.

Абмяркоўваючы палітычнае становішча ў Японіі, «Ніці-Ніці» заяўляе ў перадавым, што партыя Сэйюкай зараз, як відаць, схільна не дапушчаць роспуску парляманту. Прычыны такое перамены ў плянах партыі Сэйюкай, піша газэта,—выклікаемы выяўленаю зараз слабасьцю апазіцыйнае партыі Мінсэйто (левабуржуазная). Лідэры Сэйюкай упэўнены, што ім удасца перацягнуць на свой бок 17 дэпутатаў партыі Мінсэйто і апрача таго ўгаварыць яшчэ 10 апазіцыйных дэпутатаў ня прыйсьці ў палату ў часе галасаваньня вотуму недавер'я ўраду. Партыя Сэйюкай плаціць кожнаму члену партыі Мінсэйто па 10.000 іен за пераход у шэрагі Сэйюкай. За адсутнасьць у часе галасаваньня вотуму недавер'я ўраду Танака, партыя Сэйюкай плаціць апазіцыйным дэпутатам на 500 іен кожнаму. Паколькі, такім чынам, сярэдняя цана за голас складае 5.000 іен, Сэйюкай можа за 100.000 іен забраць у апазіцыі 5.000 галасоў».

2-му ўсебеларускаму зьезду сялян-яўрэяў.

Савецкая ўлада сваёю практычнаю дзейнасьцю ў галіне вырашэньня нацыянальнага пытаньня даказала працоўным усяго сьвету, што СССР зьяўляецца адзіным краем на ўсёй зямной кулі, дзе існуе сапраўднае братэрства ўсіх народаў.

Толькі пралетарыят, якім кіруе Ленінская Камуністычная партыя, здольны правільна вырашыць нацыянальнае пытаньне, здольны стварыць неабходныя ўмовы для братэрскага садружаства працоўных розных нацыянальнасьцяў.

Зьезд яўрэяў-сялян, які сёньня адчыняецца, наглядна пацьвярджае напрамак савецкай улады ў галіне вырашэньня нацыянальнага пытаньня.

Пазбаўленыя царскім урадам самых звычайных правоў чалавека яўрэйскія працоўныя масы Вялікім Кастрычнікам былі вызвалены ад свайго векавога прыгнечаньня. Патрэбна было шмат упартай працы, каб яўрэйскія працоўныя масы, раней пазбаўленыя царызмам магчымасьці рухацца наперад па шляху разьвіцьця, былі ў сучасны момант, ва ўмовах савецкай дзяржавы ўцягнуты ў агульную працу нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

Дэклясаваныя, выбітыя з эканамічнай каляіны яўрэйскія масы, дзякуючы правільнай палітыцы савецкай улады, далучыліся да вытворчай працы, зрабіліся хлебаробамі і ў дружным сужыцьці з іншым жыхарствам мірна працуюць на сваім полі.

Гэта самы яскравы, самы сьветлы факт нашай правільнай нацыянальнай палітыкі.

Сёньня гэтыя новыя сяляне зьбіраюцца на свой ўсебеларускі зьезд, каб падсумаваць праробленую імі працу ў галіне сельскай гаспадаркі, падзяліцца вопытам і намеціць далейшыя мерапрыёмствы ў гэтай галіне.

Няхай бачаць працоўныя ўсяго сьвету, як рабочая дзяржава вырашае нацыянальнае пытаньне і якім парадкам яна зжывае векавую розьніцу між нацыянальнасьцямі, створаную капіталізмам.

Ад імя Нацыянальнай Камісіі ЦВК БССР пасылаю шырае прывітаньне 2-му ўсебеларускаму зьезду сялян-яўрэяў.

Выказваю ўпэўненасьць, што гэты зьезд сваім вопытам і практычным вырашэньнем пытаньняў дапаможа нашай дзяржаве вырашыць гаспадарчыя і культурныя пытаньні, якія стаяць перад намі, а таксама дапаможа нам у нашым сацыялістычным будаўніцтве.

А. Хацкевіч.

ВАЙНА 2-х НАФТАВЫХ КАРАЛЁЎ.

Савецкая нафта не дае спакою Дэтэрдынгу.

НЬЮ-ЁРК, 18-1. Рычард Эйры, прадстаўнік Дэтэрдынга ў Нью-Ёрку, зрабіў прадстаўнікам друку такую заяву: «Рояль Дэтч» будзе праводзіць барацьбу проці „Стандарт Ойль" ва ўсіх краёх, дзе „Стандарт Ойль" паспрабуе прадаваць савецкую нафту. Нафтавая вайна ня будзе спынена, пакуль „Стандарт Ойль" ня спыніць продажу савецкае нафты, або Савецкі Саюз не кампэнсуе ранейшых уласьнікаў нафтаносных земляў у Расеі. У сучасны момант таварыства «Стандарт Ойль» прадае ў Кітаі толькі амэрыканскую нафту. Але калі яно распачне прадаваць там і савецкую нафту, дык „Рояль Дэтч" узьніме проці яго вайну і на кітайскім рынку".

Эйры абараняў завярэньне, што „Рояль Дэтч" мяркуе арганізаваць у Злучаных Штатах розьнічны продаж сваёй нафты.

Наконт перамоў Дэтэрдынга з савецкім урадам Эйры заявіў так: „Перамовы мелі дзьве мэты: папершае, дамагчыся кампэнсацыі для ранейшых уласьнікаў расейскіх нафтаносных земляў, канфіскаваных без аплаты савецкім урадам, і, падругое,—вырашыць праблему дэмаралізацыі рынку. Калі-б перамовы скончыліся з посьпехам, дык нафта была-б падзелена між „Рояль Дэтч" і іншымі нафтавымі кампаніямі і такім парадкам была-б забясьпечана моцнасьць рынку. Перамовы аб кампэнсацыі ранейшых уласьнікаў мелі сур'ёзны характар, але ўчынкі „Стандарт Ойль" перашкодзілі посьпеху перамоў.

Закупкаю савецкае нафты „Стандарт Ойль" дапамог саветам, і апошнія ня мелі больш ніякіх падстаў непакоіцца аб інтарэсах ранейшых уласьнікаў нафтаносных земляў. Паколькі „Стандарт Ойль" прадаваў у Індыі амэрыканскую нафту, усё ішло звычайным парадкам, але з моманту прывозу ў Індыю савецкае нафты, замест амэрыканскае, «Рояль Дэтч» рашыў распачаць барацьбу і ня спыняць яе. Я не вырашаю наперад пытаньня аб барацьбе за цэны ў іншым краі, апроч Індыі, гэта цалкам залежыць ад «Стандарт Ойль». Калі «Стандарт Ойль» пачне прывозіць савецкую нафту ў які-небудзь іншы край яшчэ, апроч Індыі, дык «Рояль Дэтч» будзе змагацца з гэтым».

ВЫСТУПЛЕНЬНЕ ДЭТЭРДЫНГА ЎЗМАЦНІЛА ЗАЦІКАЎЛЕНАСЬЦЬ ДА ГАНДЛЮ З СССР.

БЭРЛІН, 18-1. Вашынгтонскі карэспандэнт «Бэрлінэр Тагеблят» паведамляе, што заява „Стандарт Ойль" адносна ўчынкаў Дэтэрдынга ў Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатах значна зацікавіла дзелавыя колы ў пытаньні гандлёвых зносін з СССР. Праднамераны погляд супроць „сувязі з бальшавікамі", водлуг слоў карэспандэнта, усё больш адыходзіць у Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатах на другі плян перад ідэяй амэрыканскага спаборніцтва з Англіяй.

НЯМОЦНАСЬЦЬ ЛАТВІЙСКАГА ЎРАДУ.

Віленскае «Слово» піша, што новы латвійскі ўрад можа разьлічваць у сойме толькі на 50 галасоў (на сто дэпутатаў). Становішча ўраду вельмі ня моцнае.

ЯК РАЗУМЕЕ „РАЗБРОЕНЬНЕ" АНГЕЛЬСКІ ІМПЭРЫЯЛІЗМ.

ЛЁНДАН, 18-1. Агенцтва Рэйтара паведамляе: „Ангельскі ўрад агаласіў вялікі мэмарандум, у якім зьмяшчае свае разуменьні наконт праграмы працы камісіі па безапаснасьці, утворанай пры падрыхтоўчай камісіі да канфэрэнцыі аб разброеньні. Мэмарандум перш-на-перш зазначае, што пры міжнародных канфліктах трэба рабіць разьмежаваньні між канфліктамі прававога характару наконт якіх-небудзь законных правоў і неправавымі канфліктамі палітычнага характару.

Далей мэмарандум падкрэсьлівае, што паколькі арбітражныя ўгаворы не падмацоўваюцца ніякімі іншымі санкцыямі, апроч сусьветнае грамадзкае думкі, дык, значыць, лягчэй ухваляць арбітражныя пастановы, чымся іх ажыцьцяўляць. «Наўрад ці ўжо настаў час,—кажа мэмарандум,—для якое-небудзь агульнае сыстэмы санкцый, якая забясьпечвае прымусовае выкананьне арбітражных угавораў; наўрад ці магчыма, каб якая-небудзь дзяржава, досыць моцная, каб дзейнічаць пры дапамозе прымусовых захадаў, згадзілася ў сучасны момант узяць на сябе якое-небудзь агульнае абавязацельства ў галіне ўжыцьця такіх захадаў проці тых удзельнікаў любога канфлікту, якія адмовяцца выканаць арбітражную пастанову». Мэмарандум заяўляе, што, згодна агульнае думкі, існуюць некаторыя прававыя пытаньні, якіх ніводзін край ня можа з пункту гледжаньня сваёй безапаснасьці аддаць на вырашэньне праз арбітраж; з гэтае прычыны звычайна робяцца агаворкі, якія абмяжоўваюць галіну ўжываньня арбітражных угавораў.

Далей, закранаючы пытаньне аб згодах наконт гарантый безапаснасьці, мэмарандум паўтарае заяву ангельскае дэлегацыі ў Лізе Нацый; гэтая заява казала, што забесьпячэньне безапаснасьці лепш за ўсё можа быць дасягнута «тым шляхам, што нацыі, якія непасрэдна ў гэтым зацікаўлены, і непаразуменьні між якімі могуць выклікаць аднаўленьне барацьбы, будуць зьвязаны пры дапамозе ўгавору, складзенага з адзінаю мэтаю захаваць мір між зацікаўленымі бакамі». У якасьці прыкладу такога ўгавору мэмарандум называе лёкарнскі ўгавор.

Нарэшце мэмарандум заяўляе, што ангельскі ўрад ня раз лічыў сябе прымушаным выказацца проці літаральнага і простага тлумачэньня артыкулаў статуту Лігі Нацый; такая пазіцыя ангельскага ўраду тлумачыцца, водлуг слоў мэмарандуму, зусім не жаданьнем зьменшыць абавязацельствы, якія накладаюцца статутам, але выключна толькі перакананьнем, што вялікая сіла статуту Лігі Нацый вызначаецца тою ступеньню гнуткасьці, якую ён дапушчае ў прыстасаваньні да будучых выпадкаў. Гэтыя выпадкі могуць здарыцца ня маючымі прыкладу ў гісторыі і ня могуць быць, з гэтае прычыны, прадугледжаны загадзя. Падобныя-ж разуменьні ангельскі ўрад, як заяўляе мэмарандум, прыстасоўвае таксама да ўсіх спроб вызначыць паняцьце нападаючага боку».

Скарга Малое Антанты на Вэнгрыю.

ПАРЫЖ, 18-1. Газэта „Пці Парызьен" зьмяшчае паведамленьне афіцыёзнага характару, у якім зазначана, што некалькі дзён назад дэлегат Чэхаславакіі перадаў Лізе Нацый ноту Малое Антанты (складзеную Бэнэшам) па пытаньні аб тайным правозе зброі ў Вэнгрыю. Нота падкрэсьлівае, што Вэнгрыя знаходзіцца пад вайсковым кантролем, які з мая 1927 г. ажыцьцяўляецца Лігаю Нацый.

Адзначаючы, што Ліга Нацый у данным выпадку ўпяршыню павінна будзе ажыцьцявіць на практыцы свае права расьсьледаваньня і ўстанавіць такім парадкам аўтарытэт да падобных дзеяньняў і пастаноў у будучым, „Пці Парызьен" піша: „Мы спадзяёмся, што ангельскае вэнграфільства не адхіліць сяброў Лігі Нацый ад ужыцьця захадаў, патрэбных, каб забясьпечыць спакой".

У АПОШНІ ЧАС.

(Атрымана а 1 гадз. уночы).

АРЫШТ НАПАДЧЫКАЎ НА САВЕЦКУЮ ВЫСТАЎКУ Ў БРУСЭЛІ.

ПАРЫЖ, 19-1. У Брусэлі арыштаваны тры маладыя чалавекі, якія прымалі ўдзел у разгроме савецкай выстаўкі. Адзін з арыштаваных—пляменьнік бэльгійскага пасланьніка ў Ватыкане. Арыштаваным прад'яўлена абвінавачаньне па артыкулах, якія прадбачаць пакараньне: для падбухторшчыкаў ад 10 да 15 год катаргі, а для выканаўцаў злачынства—ад 1 да 5 год турмы.

ПРАТЭСТ НАНКІНСКІХ УЛАД НЯМЕЦКАМУ І НАРВЭСКАМУ КОНСУЛАМ.

ШАНХАЙ, 19-1 Нанкінскія ўлады заявілі нямецкаму і нарвэскаму консулам энэргічныя пратэсты супроць дастаўкі і перавозкі нямецкімі і нарвэскімі фірмамі зброі Чжан-Цзо-Ліну і Сун-Чуан-Фану.

За дзень.

Рабоча-сялянскія атрады ў Кітаі.

Рэвалюцыйныя паўстаньні ўсё больш ахапляюць розныя правінцыі Кітаю. Ужо ня кажучы аб поўдні, дзе ўвесь час апэруюць атрады чырвонага войска, але і таксама на поўначы Кітаю ў рэакцыйных правінцыях Чжан-Цзо-Ліна ўсё больш паўтараюцца сялянскія паўстаньні.

Толькі гэтымі днямі мы атрымалі падрабязныя весткі аб паўстаньні атрадаў пад назвай «Вялікія нажы», якія захапілі горад у паўночным Кітаі і прагналі адтуль паліцыю. Толькі пры дапамозе рэгулярнага войска чжан-цзолінаўцам удалося разграміць паўстанцаў. Заўважваецца таксама ўзмоцненая дзейнасьць атрадаў «Вялікіх нажоў» і ў іншых правінцыях паўночнага Кітаю.

Ня лепш адчуваюць сябе генэралы ў самым Ханькоу. Тэлеграмы паведамляюць аб тым, што буйныя паўстанцкія атрады пад кіраўніцтвам камуністаў падыходзяць да Ханькоу. На поўдні Кітаю (Гуаньдуньская правінцыя) ідуць лютыя баі паміж рабоча-сялянскімі атрадамі і войскам, туды накіраваным.

Амаль увесь Кітай знаходзіцца ў агні рабоча-сялянскіх паўстаньняў. Забастоўкі ў гарадох ня спыняюцца, а выехаць за горад генэралы не адважваюцца, бо на кожным кроку іх чакае засада паўстанцкіх атрадаў. Зусім зразумела, што гэта не дае магчымасьці Чан-Кай-Шы ўзмацніць свой уплыў і ўладу ні ў цэнтры Кітаю, ні ў іншых правінцыях.

„Нацыяналізацыя з захаваньнем „сьвяшчэннага права ўласнасьці".

Ангельская рабочая партыя інакш не разумее нацыяналізацыю, як з поўным захаваньнем «сьвяшчэннага права на ўласнасьць». За «нацыяналізаваныя» прадпрыемствы дзяржава павінна, згодна праэкту, выплаціць уласьнікам капальняў грошы ў суме 2 з палов. міліярдаў рублёў.

Спосаб, які аўтары праэкту прапануюць для таго, каб сабраць гэтую суму, лепш усяго гаворыць аб усім характары меншавіцкай нацыяналізацыі. Мяркуецца гэтыя грошы сабраць мэтадам выпуску новых акцый. Ангельскі рынак капіталу на гэткую суму падпісацца ня зможа тым больш, што капітал, які шукае сабе высокія прыбыткі, галоўным чынам, уходзіць у замежныя прадпрыемствы.

Урэшце, што будзе нават пасьля таго, як яны здолеюць перамагчы фінансавыя перашкоды, якія ўзьнікаюць на шляху рэалізацыі акцый? Увесь капітал «аб'яднанай вугольнай прамысловасьці» апыніцца ў руках прыватных асоб. Адносна правоў гэтых акцыянэраў у меншавіцкім праэкце «нацыяналізацыі» амаль нічога не гаворыцца. «Яны будуць зьбірацца ў будынку парляманту і абгаварваць дзейнасьць кіруючага камітэту, які будзе назначан парлямантам». Калі гэта значыць, што сход акцыянэраў «у будынку парлямэнту» будзе мець тое самае права, што парлямант у адносінах да ўраду, дык сапраўды створыцца ніколі ў гісторыі нячуваная сітуацыя.

Што, напрыклад, зрабіць, калі гэты парлямэнт № 2 пажадае ўвесьці ў вугольнай прамысловасьці 9-10 гадзінны рабочы дзень замест «аднаўленага» пасьля «нацыяналізацыі» 7-мігадзіннага рабочага дню? Тады два ўпаўнаважаных прафсаюзных чыноўнікаў дасягнуць амэрыканскага ідэалу, атрымаюць—100 тысяч даляраў пэнсіі! Больш нічога!

Развал групы Паўлюкевіча.

Мы ўжо адзначалі, што група паўлюкевічаўскіх дэфэнзыўшчыкаў патроху развальваецца. Гэтымі днямі выступіў з усіх паўлюкевічаўскіх арганізацый адзін з галоўных супрацоўнікаў—віцэ-старшыня паўлюкевічаўскай «Беларускай Нацыянальнай Рады і Партыі» Мацей Пятровіч. На «зьездзе радных» 6-7 лістапада гэты Пятровіч быў старшынёю зьезду.

«Наогул—Пятровіч і яго група лічылася галоўнаю апораю паўлюковічаўскае арганізацыі»—піша другая дэфэнзыўная газэта «Беларускі Дзень» п. Умясцоўскага і Гурына.

«Яшчэ адзін такі ўдар і ад усяе работы спрытнага доктара застанецца адно мокрае месца»—захлёбваюцца ад радасьці памянёныя малойчыкі, прадчуваючы ад развалу паўлюкевічаўшчыны яшчэ большыя для сябе магчымасьці, як матар'яльныя, так і палітычныя.

Аб гэтых апошніх «Бел Дзень» піша:

«Ня трэба быць вялікім прарокам, каб сказаць наперад, што на выбарах Паўлюкевіча чакае такая самая і нават яшчэ большая неспадзянка, чым тая, якую зрабіў яму Пятровіч».

Мы верым „дзядзьку" Умястоўскаму, што ён піша ісьціную праўду, калі так піша аб Паўлюкевічу.

Урэшце мы зусім згаджаемся з ім, што «правадыры групы Паўлюкевіча зусім страцілі ўсякую здольнасьць «арыентавацца» ў стварыўшайся навакол іх сітуацыі, бо каб у паўлюкевічаўскіх «лідэраў» была хоць капля здаровага розуму, дык яны сядзелі-б спакойна ў сваёй „Хатцы", падлічвалі-б даходы з «лёто» і ня рыпаліся-б».

Як-жа нам не згадзіцца з такою мілаю атэстацыяй свайго-ж прыяцеля і аднакарытніка. Ну, зразумела, згаджаемся!

А вывад вось які: байку «Люстра і малпа» (Зеркало і обезьяна) мог напісаць толькі геніальны пісьменьнік...

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

У Саюзе ССР.

На фронце хлебазагатовак.

ПЕРАВОЗКІ ХЛЕБА ЎЗРАСЬЛІ.

КІЕЎ, 18-1. На Паўднёва-Заходніх чыгунках, пачынаючы з 11 студзеня, значна павялічыўся тэмп хлебных перавозак і дасягае 541 вагонаў у суткі, замест ранейшых 250 вагонаў. Хлебныя перавозкі за апошнія дні перавышаюць перавозкі леташняга году на 200 вагонаў у дзень.

ПЛЯН ВЫКАНАН.

ПЯЦІГОРСК. Хлебазагатоўкі разгортваюцца. За адзін дзень 16-га студзеня толькі па сямі раёнах загатавана 97 тысяч пудоў. Станіца Нова-Паўлаўская выканала 100 проц. студзеньскага пляну.

БОЛЬШ У 5 РАЗОЎ.

РАСТОЎ-ДОН. За 16-ае студзеня ў сямі раёнах Донскае акругі загатавана 84 тысячы пудоў, у той час, як за ўсю трэцюю пяцідзёнку загатавана 92 тысячы пудоў.

Выключэньне фракцыянэраў.

ТЫФЛІС, 18-1. Прэзыдыум ЦКК КП(б) Грузіі выключыў, як злосных раскольнікаў-фракцыянэраў, 28 чалавек, належачых да абхаскае, поційскае, аджарыстанскае, кутаіскае, тыфліскае і шарапанскае арганізацый.

Прафсаюзы—на абарону.

МАСКВА, 18-1. У фонд пабудовы эскадрыльлі „Наш адказ Чэмбэрлену" на першае студзеня паступіла ад прафсаюзаў звыш 4 мільёнаў рублёў. Першае месца займае па зборы саюз мэталёўцаў (696 тысяч), другое—саюз савецкіх і гандлёвых служачых (490 тысяч), трэцяе—тэкстыльшчыкаў (436 тысяч руб.).

Прыклад для іншых.

ХАРКАЎ, 17-І. Мэталюргічныя заводы поўдню павялічылі выраб рачаў шырокага ўжываньня. У працягу першага кварталу сёлетняга гаспадарчага году заводамі адгружана тавараў для шырокага рынку на 80 мільёнаў руб., г. зн. на 18 проц. больш, чымся ў 4-м квартале леташняга году.

У зьвязку з гэтым старшыня ВСНГ СССР т. Куйбышаў зьвярнуўся сёньня да праўленьня «Югосталі» з прывітальнаю тэлеграмаю, у якой адзначае буйныя заслугі Югосталі ў галіне вырабу і адліўкі металяў і выказвае надзею, што трэст і ў далейшым дамажацца вялікіх вынікаў у справе пашырэньня сваёй прадукцыі, зьніжэньня сабекошту і інш.

Удзел ЗСФСР на міжнародных кірмашох.

ТЫФЛІС, 18-1. Экспартная нарада пры Закаўкаскім НК Гандлю ўхваліла ўзяць актыўны ўдзел у надыходзячых міжнародных выстаўках-кірмашах у Лейпцыгу, Брусэлі, Парыжы і Мілане. Падрыхтоўваюцца да пасылкі экспанаты тытуню, дываноў, мінэральных вод, літаграфскага каменя і інш. Першая партыя экспанатаў будзе адгружана ў пачатку лютага.

Шпіён у сутаньне.

МАСКВА, 23-га студзеня ў вайсковай калегіі вярхоўнага суду СССР распачнецца разгляд справы па абвінавачаньні папскага адміністратара Жытомірскае эпархіі, ксяндза Аляксандраўскага касьцёлу ў Кіеве Скальскага ў шпіёнскай дзейнасьці. Справа яскрава выяўляе такую-ж дзейнасьць польскіх ксяндзоў на ўсёй тэрыторыі СССР. Скальскі ня толькі меў зносіны з польскай місіяй, а таксама з заведамымі польскімі шпіёнамі, але ўся яго дзейнасьць праходзіла пад кіраўніцтвам прадстаўніка польскае місіі, а таксама пражываючага ў Польшчы каталіцкага духавенства, з якім ён вёў перапіску праз польскую місію.

У сваіх вязьніцах паказаньнях Скальскі прызнаўся ў антысавецкай дзейнасьці.

ВЫЛАЗКА КУЛАКОЎ.

СІМФЭРОПАЛЬ, 16-1. З Фэадосіі паведамляюць аб узброеным нападзе некалькіх кулакоў на Ана-Джанкойскі сельсавет. Выяўлена, што гандляр Архапчоў, меўшы злобу на сельсавет за адабраньне зямлі і адчыненьне кааперацыў, падпаіў некалькіх аднасяльчан і ўгаварыў іх зьбіць старшыню і сакратара сельсавету. Падпоеныя ўчынілі наскок і зьбілі некаторых членаў савету. Архапчоў і ўдзельнікі наскоку арыштаваны.

За спэкуляцыю на мануфактуры.

ЖЫТОМІР, 16-1. Акруговы суд засудзіў мануфактурных спэкулянтаў Фукса і Гольдэнберга да 2-х гадоў і 6 месяцаў зьняволеньня ў астрозе за павышэньне цэн на мануфактуру.

На электрабудаўніцтва.

МАСКВА, 17-І. На будаўніцтва шэрагу электрастанцый у 1927-28 г. дзяржаваю будзе адпушчана 133 мільёны 175 тысяч руб.

Новая фабрыка абутку.

ЛЕНІНГРАД, 17-І. У Ноўгарадзе пушчана ў ход новая фабрыка сялянскага абутку. Новая фабрыка будзе штогод выпускаць каля 50 тысяч пар сялянскага абутку.

Вынаходка рабочага.

ЗАПАРОЖЖА, 16-1. У запароскіх паравозных майстэрнях манцёр брыгады па тэхнічнаму рамонту т. Уськоў вынайшоў прыладу для мэханічнае падачы вугалю на цягнікі. Вынаходка Уськова напалову скарачае рабочую сілу пры падачы вугалю і значна палягчае працу качагараў.

Весткі адусюль.

РЭПРЭСІІ ПРОЦІ КАМУНІСТЫЧНАГА ДРУКУ.

ПАРЫЖ, Гэй (рэдактар «Юманітэ»), Мішлэ і Фэра прысуджаны першы да 6 месяцаў, а—рэшта да аднаго году зьняволеньня ў астрозе і грашовага штрафу кожны за агалашэньне ў «Юманітэ», «Об Социаль» і «Рэв'ю де Жэнсо Комюніст» анты-мілітарысцкіх артыкулаў.

Думэр ізноў старшыня сэнату.

ПАРЫЖ, 14-1. Старшынёю сэнату пераабраны Думэр. Іншых кандыдатур ня было.

Грын прадае рабочыя галасы буржуазеі

НЬЮ-ЁРК, 16-І. Старшыня амэрыканскае фэдэрацыі працы Грын заявіў, што, «прытрымліваючыся сваёй традыцыйнай палітыкі», фэдэрацыя ня будзе выступаць на прэзыдэнцкіх выбарах самастойна.

Працэс 57-мі турэцкіх камуністаў.

АНГОРА, 17-1. Анаталійскае тэлеграфнае агенцтва паведамляе: у крымінальным судзе ў Канстантынопалі адбываецца далей слуханьне працэсу камуністаў.

Наш грамадзкі абавязак.

(У справе дапамогі школьнай асьвеце ў Заходняй Беларусі).

Ня так даўна на шпальтах «Савецкае Беларусі» быў зьмешчаны артыкул Паўлы Любецкага аб патрэбе прыйсьці з дапамогай беларускай школе ў Заходняй Беларусі.

Думка гэтая надзвычайна важная і своечасовая.

Перада мной ляжыць некалькі лістоў, якія атрыманы ЦК Беларускага Чырвонага Крыжу і ў якіх у простых словах выказана вялікая трывога за стан народнае асьветы ў Заходняй Беларусі. Між іншымі піша і Віленскі Камітэт помачы пацярпеўшым ад вайны.

„Беларускі Камітэт помачы пацярпеўшым ад вайны ў сучасны момант апякуецца інтэрнатамі пры Віленскай, Радашкоўскай і Клецкай гімназіях і беларускім прытулкам у Вільні. У сучасны момант сродкаў на ўтрыманьне гэтых ўстаноў Камітэт бадай што ня мае, бо беларускае грамадзянства, робячы высілкі на падтрыманьне гэтых устаноў, зьяўляецца вельмі бедным, эканамічна зруйнаваным і дзеля гэтага помач яго надзвычайна малая".

Аб агульных варунках жыцьця беларускіх работнікаў і сялян у Заходняй Беларусі мы добра ведаем з агульнай прэсы і са ўсіх тых бязьлічных сьведчаньняў, якія ўсьцяж наплываюць у Менск, дзякуючы яго блізкай адлегласьці ад граніцы. Праўды ніколі ня ўтоіш,—яна пралазае праз усе кардоны і забароны. Ліст Камітэту помачы пацярпеўшым ад вайны толькі лішняе, жывое сьведчаньне таго, што вядома.

А вось малюнак жыцьця беларускага прытулку ў Вільні:

«У гэтым прытулку знаходзяцца сіраты і бяздомныя дзеці. Ніякіх сродкаў на гэты прытулак няма. Прытулак утрымліваецца прыпадковымі ахвярамі і з гэтае прычыны знаходзіцца ў катастрафічным становішчы: ён ня ў стане ўтрымліваць нават тых дзяцей, якія прыняты, не гаворачы ўжо аб прыёме новых бяздольных, лік просьбаў якіх аб прыняцьці штодня павялічваецца».

Для савецкага грамадзянства БССР гэтая інфармацыя павінна нешта гаварыць: як ніяк, пры ўсёй нашай сьціпласьці, мы маем на дапамогу дзецям у межах Савецкае Беларусі некалькі сот тысячаў рублёў. Дзіцячая Камуна на Магілеўшчыне, якая адчынілася ў 10-ую гадавіну Кастрычніка і ёй прысьвечана,—гэта багаты сельска-гаспадарчы саўгас малых камунараў, якія таксама бяздомны, але да распараджэньня якіх дамы, стайні, фруктовыя сады, гароды, сенажаці, гаспадарская жывёла і г. д.—як далёка пайшоў ён за няшчасны прытулак у Вільні, які жыве з дня на дзень, ня маючы магчымасьці даць ня толькі вопратку і абутак дзецям, але часам і абеда сваім кволым насельнікам.

„Ёсьць шмат дзяцей, якія сяк-так утрымліваюць сябе ўпрогаладзь, але ня могуць заплаціць за навуку ў сваёй беларускай школе, якая застаецца без дзяржаўнай помачы і прымушана жыць з узносаў дзяцей".

Няма кніг для дзяцей, няма апалу для школ.

„Абставіны нашага сучаснага жыцьця, гаворыцца ў другім лісьце, вымагаюць ад нас разьвіваць усялякую неабходную помач дзецям бяднейшых сялян і работнікаў Заходняе Беларусі, інакш яны самі ня могуць выйсьці з таго цяжкага палажэньня, у якім яны знаходзяцца, дзякуючы вайне, стыхійным няшчасьцям і агульнаму цяжкаму матар'яльнаму стану.

Яшчэ тысячы сем'яў да гэтага часу змушаны жыць у зямлянках, сырых і цёмных, разьвіваючых розныя хваробы і забіваючых маладыя арганізмы. Ды ўсіх бед і не пералічыш".

Вось яна,—хвалёная «санацыя», «аздараўленьне» нашай суседкі—белай Польшчы! Рэстараны, кафэ, кабарэ, танц-лекалі і г. д.—ломяцца ад раскошы і распуцтва,—вясёлая Варшава заліта электрычным сьвятлом, у міністэрскіх апартамэнтах суха, цёпла, утульна,—а «тысячы сем'яў працоўнай беларускай беднаты прымушаны яшчэ і сёньня жыць у сырых і цёмных зямлянках».

Ёсьць над чым задумацца, ёсьць што параўнаць.

Грамадзянства Савецкае Беларусі блізка адчувае ўсё тое, чым баліць і хварэе Беларусь Заходняя. Асабліва адчувае яна цяжкасьць становішча па той бок мяжы, калі адзіная сіла, што бараніла там працоўную беднату,—Сялянска-Работніцкая Грамада, знаходзіцца сёньня пад шалёным уціскам пануючай улады і пазбаўлена магчымасьці шырока разгарнуць сваю абаронную дзейнасьць.

Ці-ж панам Ярэмічам, Умястоўскім і К-о ходзіць аб інтарэсы тых, хто жыве ў зямлянках? Іх стаўка—на заможнага кулака, а бедната іх ня цікавіць. Мэта іх—спэкульнуць на парлямантарызьме ў сваіх эгаістычных інтарэсах і таму яны ўсе роўны да тых, каго «забіваюць сырыя і цёмныя зямлянкі».

У гэты крытычны момант савецкае грамадзянства Менску і ўсёй БССР пільна сачыць за лёсам сваіх братоў Зах. Беларусі і гатова памагчы хто чым можа найбольш датклівай справе—дзіцячай асьвеце ў Заходняй Беларусі.

Шмат хто пытаецца,—ці нельга як небудзь папросьціць тэхнічны бок гэтае важнае ініцыятывы. Справа ў тым, што індывідуальная перасылка грошаў вымагае непатрэбнай страты часу і энэргіі: Дзяржаўны Банк прымае пераводы заграніцу толькі на працягу некалькіх раньніх гадзін, пры чым для самага дробнага пераводу трэба выканаць шмат фармальнасьцяў. Для чалавека з правінцыі зрабіць гэта яшчэ трудней.

Пры канцы хачу зьвярнуць увагу менскага грамадзянства на магчымасьць лёгка выканаць свой абавязак: у панядзелак, 23 бягучага студзеня, ЦК Чырвонага Крыжу, з дапамогай беларускіх пісьменьнікаў і мастакоў і г. д.—рыхтуе вялікі вечар, збор з якога пойдзе на карысьць дзяцей бяднейшых рабочых і сялян Заходняй Беларусі.

Трэба спадзявацца, што рабоча-сялянская маса Менску пойдзе на гэты вечар і сваім удзелам забясьпечыць дасягненьне пастаўленай перад ім мэты.

Наша капейка тут,—абяртаецца там у кавалак хлеба; наш рубель, сабраны тут, дасьць кнігу і аловак беднаму вучню ў школе па той бок мяжы.

АЛЯКСАНДР ЦЬВІКЕВІЧ.

Пазыка узмацненьня сялянскай гаспадаркі.

Савецкі ўрад вельмі шмат робіць для палепшаньня сельскай гаспадаркі: праводзіцца земляўпарадкаваньне, асушаюцца балоты, арганізуецца шырокая дастаўка сялянам гатунковага насеньня і штучнага ўгнаеньня, паступова ўвозяцца розныя машыны, прылады і інш.

Але гэтыя мерапрыемствы яшчэ замалыя. Для павялічэньня сродкаў на гаспадарчае будаўніцтва рабоча-сялянскі ўрад выпускае пазыкі, пры дапамозе якіх хоча атрымаць на ўзмацненьне сельскай гаспадаркі тыя сродкі, якія патроху гуртуюцца ў кожным сялянскім двары.

Вось дзеля гэтага і выпускаецца пазыка ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі.

Урад пераканаы, што сялянства дружна раскупіць пазыку, бо патрэбы сельскай гаспадаркі блізкія і дарагія сялянству, а пазыка, апроч таго, дае выгады кожнаму, хто яе купіць.

10 проц. для сельсаветаў.

Апроч агульна-дзяржаўных мерапрыемстваў, якія савецкі ўрад ажыцьцёвіць на грошы, выручаныя ад пазыкі, кожны сельсавет атрымае на свае мясцовыя патрэбы 10 проц. той сумы, на якую будзе прадана пазыка ў гэтым сельсавеце. Кожны сельсавет, ці раён насельніцтва якога будзе купляць аблігацыі пазыкі, атрымае новыя сродкі на здаволеньне сваіх гаспадарчых і культурных патрэб: на школьнае, больнічнае будаўніцтва, на пабудову млыноў, мастоў і дарог, на грамадзкае набыцьцё машын і гатунковай жывёлы.

Пазыка мае і чвэрткі аблігацый.

Новая пазыка ўзмацненьня сялянскае гаспадаркі выпушчана на 100 мілёнаў руб. Выпускаецца яна аблігацыямі каштоўнасьцю ў 10 р. Для латвейшага рахунку 10 мілёнаў аблігацый гэтай пазыкі падзелены на 40 частак, г. зн. сэрый. У кожнай сэрыі 250.000 аблігацый па 10 р. Для таго, каб у пазыцы маглі прыняць удзел і бяднейшыя сяляне, аблігацыі пазыкі дзеляцца на 4 часткі. Кожная такая чвэртка каштуе 2 р. 50 к., і яе можна купіць асобна. Па гэтай чвэртцы селянін атрымае чвэрць процантаў, якія належаць на поўную аблігацыю, а таксама чвэрць выйгрышу.

Пазыка выпускаецца на тры гады.

Дзяржава выпускае пазыку на тры гады—да 1-га лютага 1931 году. З гэтага часу дзяржава пачне выкупляць аблігацыі. Селянін, які прад'явіць аблігацыю ў банк, атрымае пазычаныя ў яго грошы. Аднак, у выпадку патрэбы, селянін можа зьвярнуць аблігацыю і тады, калі яму будуць патрэбны грошы.

Аблігацыі пазыкі даюць шмат выгад пакупцу. Першая выгада тая, што грошы, пазычаныя дзяржаве, даюць прыбытак у выглядзе процантаў. Кожныя 10 руб. аблігацый даюць 60 кап. прыбытку, а чвэртка—15 кап. у год. Проценты выплачваюцца раз у год з 1-га лютага па асобным купоне, які ёсьць пры аблігацыі. Выплата грошай па купонах робіцца ўсімі банкамі, касамі ашчаднасьці, фінансавымі аддзеламі, крэдытнымі таварыствамі і поштаю.

21 мілён на выйгрышы.

Другая выгада пазыкі—у выйгрышы. Кожны год будзе два тыражы выйгрышаў—першы ў студзені, а другі—у кастрычніку. Першы тыраж адбудзецца ў кастрычніку 1928 г. У кожным тыражы будзе разыграна 40 выйгрышаў па 1.000 р.; 200 выйгрышаў па 500 р.; 12.000 выйгрышаў па 100 р. і 43.200 выйгрышаў па 50 руб. Усяго ў кожным тыражы будзе разыгрывацца 55.440 выйгрышаў на 3.500 тысяч руб.

За тры гады будзе 6 тыражоў, значыць усяго будзе разыграна за гэтыя тры гады 332.640 выйрышаў па 21 мілён руб. Кожная трыццатая аблігацыя выйгрывае.

Аблігацыя, на якую прыпаў выйгрыш, не зварачваецца яе ўласьніку—яна пагашаецца, а ўласьнік, апрача выйгрышу, атрымае кошт аблігацыі. (10 руб. за поўную і 2 р. 50 кап. за чвэртку аблігацыі). Апроч таго, уласьнік аблігацыі атрымае проценты, якія яму належаць да часу тыражу.

Калі выйграўшы захоча, ён можа замест грошай купіць на суму выйгрышу любую сельска-гаспадарчую машыну, якая толькі будзе ў мясцовых дзяржаўных і каапэрацыйных складах, у тым ліку і трактар.

Аблігацыямі можна плаціць падатак і страхоўку.

Яшчэ адна выгада пазыкі ў тым, што, пачынаючы з 1 ліпеня 1929 г., аблігацыямі можна плаціць сельска-гаспадарчы падатак і ўносіць плацяжы па абавязковым акладным страхаваньні. Апроч таго, аблігацыі прымаюцца ў заклад па дагаворах па арэндзе зямельных і лясных вучасткаў, прамысловых прадпрыемстваў і г. д.

Трэба таксама ведаць, што ніякімі падаткамі і зборамі (дзяржаўнымі, ці мясцовымі) ні аблігацыі, ні даход з іх, ні выйгрышы не абкладаюцца.

Чым хутчэй пазыка будзе раскуплена, тым хутчэй урад атрымае сродкі, тым хутчэй ён уложыць іх у сельскую гаспадарку, тым хутчэй сельская гаспадарка вылезе з бядоты.

Сярод ксяндзоў.

«Орка» (№ 4) друкуе вельмі цікавы ліст шасьці падольскіх ксяндзоў, які яны агаласілі ў афіцыяльным органе ЦВК Украінскай ССР «Вісты», ад 4 студзеня г.г., «з прычыны дзесяцігодзьдзя Кастрычнікавай рэвалюцыі».

У гэтым пісьме падольскія ксяндзы выяўляюць значную эвалюцыю сваіх перакананьняў і сваіх адносін да савецкай улады. Наскольки ўсё гэта шчыра, трудна сказаць, але ўсё-ж гэта факт, задакумантаваны публічна.

Прывядзем тут некаторыя найбольш цікавыя вытрымкі з гэтага дакуманту.

Зазначыўшы, што пры царызме была «манаполія праваслаўнай царквы», што «бязупынныя рэпрэсіі, скіраваныя проці прадстаўнікоў каталіцкага касьцёлу—мелі мэтаю адно: справаславіць каталіцкую люднасьць», што «польская культура заядла прасьледвалася царатам», што «залічэньне сябе да польскай народнасьці было роўназначна пазбаўленьню сябе паўнаты грамадзянскіх правоў»,—ксяндзы ўрачыста заяўляюць: «Кастрычнікавая рэвалюцыя, скінуўшы царат, абшарніцкі і буржуазны ўстрой, грунтоўна зьмяніла ўсе чыста праўныя стасункі... устанавіла ў сваёй канстытуцыі поўную рэлігійную вольнасьць, ставячы каталіцкі касьцёл у цалкам аднолькавыя варункі з іншымі рэлігіямі».

Далей ксяндзы сьцьвярджаюць, што «савецкая ўлада дала поўную незалежнасьць і свабоду каталіцкай дзейнасьці». «Цяжкія часы прасьледваньняў зьніклі бяз сьледу разам з царатам і праменьні вольнасьці аблілі сваім ясным блескам жыцьцё каталіцкага касьцёлу».

Здавалася-б, што пры такіх умовах каталіцкае духавенства павінна-б было выяўляць у адносінах да савецкай улады найбольшую лаяльнасьць.

«Аднак, к вялікаму нашаму жалю, пішуць ксяндзы, мы змушаны сьцьвярдзіць, што рэпрэсіі проці часткі р.-каталіцкага духавенства ў СССР былі выклікаваны выступленьнямі проці права з боку часткі каталіцкага духавенства, а таксама з прычыны яго яўнага і ўкрытага процідзеяньня новым пачынаньням савецкай улады».

І далей ксяндзы сазнаюцца, што каталіцкае духавенства прымала ўдзел у антысавецкай дзейнасьці ў часе інтэрвэнцыі і грамадзянскай вайны, а як паказваюць шмат якія судовыя працэсы, каталіцкае духавенства і цяпер яшчэ прымае ўдзел у антысавецкай дзейнасьці.

Паставіўшы сваёю мэтаю распальваньне пры помачы касьцёла палітычнага шавінізму, р.-к. ксяндзы сьвядома ўпляталіся ў стасункі з агентамі польскай буржуазеі і буржуазнай Польшчы, занімаючыся шпіянажам, перапраўкай людзей праз граніцу ў Польшчу, антысавецкай агітацыяй і г. д.

Пералічыўшы яшчэ шэраг усялякіх антысавецкіх паступкаў і імкненьняў значнай часткі каталіцкага духавенства, ксяндзы сьцьвярджаюць, што «імпэрыялістычныя намеры і жаданьні Захаду і Польшчы, якія паступова пераходзяць у адкрытае выступленьне проці СССР і могуць у канчатковым выніку выявіцца ў збройным нападзе капіталістычнага сьвету на першую рэспубліку рабочых і сялян, дзеля чаго яны спадзяюцца на маральнае падтрыманьне з боку каталіцкага духавенства... усё гэта накладае на ксяндзоў непажаданую назву авангарду буржуазеі, ле галоўнага наглядальнага пункту ў СССР».

Увесь, ксяндзы канстатуюць, што такое становішча згубна для р.-каталіцкага касьцёлу ў СССР, што яно выклікае зусім слушнае абурэньне савецкай грамадзкасьці.

Урэшце ксяндзы пратэстуюць проці таго, каб польскі ўрад і польская буржуазея ўважала іх за сваіх агентаў, якіх можна і трэба выкарыстоўваць для антысавецкіх мэтаў, і зракаюцца ўсякай антысавецкай палітычнай дзейнасьці.

Такім чынам, мы бачым, што частка ксяндзоў, якія заўсёды крычалі аб уціску іх і каталіцкай рэлігіі ў СССР, цяпер асьвядчаюць:

«Каталіцкі касьцёл быў уціснуты да бальшавіцкай рэвалюцыі, а бальшавіцкая рэвалюцыя вызваліла яго з уціску».

„Былі мы, кажуць ксяндзы, шпіёнамі, контр-рэвалюцыянэрамі і агентамі буржуазнай Польшчы".

«Цяпер польскія (каталіцкія) масы маюць поўную магчымасьць з пылу няпамяці ўваскрасіць сваю родную мову і культуру».

Як мы бачым, частка каталіцкіх ксяндзоў прызнала ўжо, што каталіцкае духавенства рабіла вялікія абмылкі і што савецкая ўлада зусім слушна іх прасьледвала не за іх рэлігійную каталіцкую, а за палітычную контр-рэвалюцыйную дзейнасьць, скірованую проці рабочых і сялян, проці бяднейшых і на карысьць багатых—усякіх буржуяў, абшарнікаў і наогул паноў.

Частка каталіцкага духавенства зразумела гэта і ўрачыста засьведчыла аб сваім зрачэньні далей ісьці па ілжываму шляху прыслугачоў буржуазеі, па шляху ўціску бяднейшых і бяздольных.

Яны абвясьцілі, што хочуць „супрацоўнічаць з савецкай уладай, з уладай бяднейшых рабочых і сялян.

Але ці пойдзе за імі ўсё каталіцкае духавенства, якое заўсёды ставіла палітычныя і пры гэтым польска-буржуазныя мэты вышэй усяго?

Час пакажа...

М. Л--н.

Удзел сельска-гаспадарчай крэдытнай каапэрацыі ў рэалізацыі пазыкі.

Адным з асноўных разьмеркавальнікаў аблігацый пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі, бязумоўна, будзе нізавая сетка сельска-гаспадарчых крэдытных таварыстваў, якіх па БССР налічваецца 210.

Таварыствы, якія налічваюць 2000 пайшчыкаў, павінны будуць разьвіць энэргічную працу па рэалізацыі пазыкі ў першую чаргу сярод пайшчыкаў і, наогул, сярод усяго сялянства, з якім таварыствы па ўсіх галінах сваёй працы штодзённа сутыкаюцца.

Вопыт рэалізацыі 3-й сялянскай пазыкі праз крэдытныя таварыствы даказаў, што апошнія змогуць справіцца з гэтай працай. 3-я сялянская пазыка была рэалізавана ў БССР з большым посьпехам, чым у іншых частках Саюзу.

Пасьпяховая рэалізацыя пазыкі мае вялікае значэньне як для пайшчыкаў таварыства, так і для іншага насельніцтва, якое павінна быць уцягнута ў сябры таварыства.

Крэдытныя таварыствы, будучы зьвязаны ў сваёй працы з рознымі калектывамі і інш. каапэрацыйнымі арганізацыямі, павінны будуць паставіць сярод іх пытаньне так, каб і яны распаўсюджвалі аблігацыі пазыкі. Неабходна паставіць справу так, каб ні адзін сябра таварыства, ні адна сельска-гаспадарчая каапэрацыйная арганізацыя не засталася без аблігацый пазыкі ўзмацненьня сельскай гаспадаркі.

Пры пасьпяховай рэалізацыі пазыкі, 10 проц. адлічэньня якое пойдзе ў мясцовы бюджэт, можа быць скарыстана ў якасьці спэцыяльных капіталаў на арганізацыю пры таварыствах пракатных, злучных і іншых пунктаў.

В.

Больш ініцыятывы з боку камітэтаў сялянскай узаемадапамогі.

Цэнтральны камітэт сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі зьвярнуўся да раённых і сельскіх камітэтаў сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі з адозвай, у якой заклікае камітэты ўсямерна дапамагчы ў распаўсюджаньні аблігацый пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі.

Камітэты ўзаемадапамогі павінны правесьці сходы сяброў, пленумы, нарады і пасяджэньні сялянскіх таварыстваў узаемадапамогі дзеля шырокага растлумачэньня задачы і значэньня пазыкі для сялянскае гаспадаркі.

Апроч таго, камітэты павінны прыняць чынны ўдзел у падпісцы на пазыку за кошт уласных сродкаў.

Вёска сёньня.

Арганізавана да лепшых вынікаў.

Падрыхтоўчая праца да перавыбарчага сходу ўпаўнаважаных нашага спажывецкага т-ва праароблена добрая. Ад 460-ці пайшчыкаў абрана 45 упаўнаважаных, з якіх на сход зьявілася 42 ч. З упаўнаважаных арганізавана група беднаты ў 21 ч., якая ўпарта падтрымлівала на сходзе загадзя абмеркаваныя з ёю прынцыповыя пытаньні.

Старшыня праўленьня зрабіў падрабязную справаздачу аб працы за мінулы год. Т-ва мае прыбытку 2675 руб. 21 кап. Зварот з 33.000 р. мінулага году павялічыўся да 63.000 руб. Гэтак-жа адзначаны і хваробны бок працы,—недастатковая ўвага растлумачыцельнай працы сярод насельніцтва па ўцягненьню ў пайшчыкі і сярод пайшчыкаў аб папаўненьні паёў.

Жвава праходзіў сход. Па справаздачы праўленьня і рэвізійнай камісіі зададзена каля 20-ці пытаньняў. Выступаючыя ў спрэчках адзначалі добрыя і кепскія бакі працы, асабліва было падкрэсьлена, як вялікі недахват, тое, што некаторыя пайшчыкі маюць пай толькі па 40 кап. Ухвалена сходам рабіць налічэньні на пай толькі з 2-хрублёвага пая. Пай павялічыць да 7 руб. Прыбытак разьмеркавалі ў наступным парадку: асноўны капітал 42 проц.—1123 р. 50 к., будаўнічы фонд—10 проц.—267 р. 50 к., у фонд каапэраваньня беднаты—10 проц.—267 р 50 к., культфонд—10 проц.—267 р. 50 к. і г. д. Абралі добры склад праўленьня з 2-х сяброў старога складу і аднаго новага; рэвізійная камісія абноўлена цалкам. Сход зачыніўся сьпевам: «Адвеку мы спалі».

Пасьля першага пасяджэньня праўленьня і рэвізійнай камісіі ўхвалена і выпісана за рахунак культфонду з 1-га студзеня г. г. на 6 месяцаў 13 газэт і адзін журнал для хаты-чытальні і 6-ці вёскам абслугоўваемага раёну па 2 газэты ў кожную вёску.

Упаўнаваж. А. Камар.

Пас. Дараганава, Старадароскі р., Бабруйшчына.

Сельсавет робіць справаздачу.

Раён, які абслугоўвае с.-с., складаецца з 39 насялённых пунктаў, з якіх больш буйных паселішчаў вёсак—5, а астатнія 34 прыпадаюць на пасёлкі і нязначную частку хутароў.

Такая значная колькасьць насялённых пунктаў у с.-с. тлумачыцца тым, што падзел зямлі па земляўпарадкаваньню праведзен у значнай меры: з 570-ці двароў земляўпарадкавана 448 двароў, або 79 пр. усяго насяленьня с.-с.

Значная ўвага ўдзелена пашырэньню пасяўной плошчы наогул і ў прыватнасьці пасеву розных караняплодаў і зялёнага ўгнаеньня.

Бадай што ўсе земляўпарадкаваныя гаспадаркі перайшлі на чатырохпалёўку, а некаторыя паказальныя пасёлкі пераходзяць нават на 9-ціпольле.

Пры непасрэдным удзеле і дапамозе райаграноміі, адводзяцца паказальныя вучасткі, заводзяцца сады і інш.

У галіне каапэрацыі. Ёсьць спажывецкае т-ва, сельска-гаспадарчае таварыства, мэліарацыйнае т-ва і ў пачатку арганізацыі—тарфянае таварыства.

Спажывецкая каапэрацыя каапэравала 63 проц. усяго насельніцтва.

Слаба праводзіць працу сельска-гаспадарчае т-ва. Яно, праўда, мае апроч сел.-гаспадарчай крамы, яшчэ злучны пункт і некаторыя галіны вытворчасьці, але да гэтага часу яно каапэравала ўсяго каля 18 проц. насельніцтва.

Вялікая праца праведзена с.-с. па выкрыцьцю схаванай пашні,—выкрыта 272,5 дзесяціны.

Становішча лясной гаспадаркі палепшылася супроць мінулых гадоў. На ўсе лясы мясцовага значэньня ўтвораны лясныя камісіі, упаўнаважаныя і лясная варта. Плошча лясоў мясц. значэньня—448 дзес.

Лясы ў належным парадку ахоўваюцца і такім чынам лік самавольных парубак значна паменшан, можна сказаць—зьліквідаваны. У галіне жывёлагадоўлі ёсьць таксама паляпшэньні.

Сельска-гаспадарчы падатак выпаўнен на 84 проц., на гэту працу с.-с. удзяліў шмат увагі.

Вясковы актыў у працу ўцягнут, арганізавана пяць камісій, але працавалі больш стала толькі культ-асьветная і каапэрацыйная, астатнія або не працавалі зусім, або працавалі выпадкова, бяз пляну і іх праца няпрыкметная.

Пасяджэньняў прызыдыум с.-с. зрабіў 20, пленумаў—8, на якіх заслухоўваліся справаздачы кіраўнікоў камісій, сяброў с.-с., школ і іншых арганізацый і ўстаноў.

Неабходна адзначыць як недахват тое, што с.-с. мала ўдзяліў увагі на арганізацыю дабраахвотнай пажарнай дружыны, якая да гэтага часу яшчэ вельмі слаба і ня мае ніякіх пажарных прыладаў.

Падагульваючы ўсю праробленую працу с.-с. за год, можна сказаць, што ў большасьці наказы, дадзеныя с.-с. у мінулым годзе, выкананы, агульную лінію ў працы с.-с. вёў правільна.

Лявон Чыж.

В. Вялікія Бялевічы, Магілеўскага раёну.

На зьезьдзе камітэтаў узаемадапамогі.

На раённы зьезд камітэтаў зьявілася 45 дэлегатаў з 75 абраных, сярод якіх было 27 беднякоў і 2 жанчыны. Зьезд актыўна абгаварыў справаздачу раённага камітэту. Ва ўсіх спрэчках ня было чутно «бузацёрства», а толькі жаданьне абгаварыць недахваты камітэту, каб у далейшым іх выправіць. Усяго было зададзена 26 пытаньняў і 9 чалавек прыняло ўдзел у спрэчках.

— Над растратчыкамі трэба рабіць паказальныя суды.

— КСУ павінны прымаць удзел ва ўсёй працы на вёсцы.

— Рэвізійныя камісіі працавалі слаба і іх віна, што ў камітэтах былі растраты.

— Недастатковая аказвалася мэдыцынская дапамога беднаце.

— Сувязь камітэтаў з сельсаветамі была зусім слабая, і яны не кіравалі працай камітэтаў.

Гэтыя і больш дробныя недахваты падкрэсьлілі ўсе прымаўшыя ўдзел у спрэчках.

Зьезд выпрацаваў цэлы шэраг мерапрыемстваў, якія павінны яшчэ больш узмацніць працу камітэтаў. У далейшым неабходна распрацаваць сталы плян выездаў раённага камітэту на вёску; с.-саветам аказваць большую дапамогу працы камітэтаў; часьцей рабіць справаздачы перад насельніцтвам; правесьці сталы вучот беднаты і беспрытульных у раёне; прымаць больш актыўны ўдзел у працы грамадзкіх арганізацый на вёсцы, вывучыць пытаньні аб адчыненьні розных прадпрыёмстваў, як цагельнь, злучных пунктаў і інш., арганізаваць тарфянае таварыства, зьвярнуць увагу на агнятрывалае будаўніцтва.

П. А.

Слуцкі раён, Бабруйшчына.

Тры гады без мастоў.

Ад гор. Барысава на Ўхвалу і далей цягнецца шлях. І днём і ноччу, і зімой і летам па гэтаму шляху цягнуцца сотні фурманак. Але кожны, хто толькі зьбіраецца ехаць па гэтаму шляху, загадзя разьвітаецца з хатнімі, якбы на той сьвет зьбіраецца ехаць; к гэтаму часу стараецца застрахаваць сваю каняку.

У чым-жа справа?

А справа ў мастох на гэтай дарозе, на гэтым шляху. Ужо гады тры таму назад масты пачалі ламаць конскія ногі, калёсы, шыю гаспадару. А цяпер? За тры гады масты яшчэ больш пагнілі, праваліліся. І нават ніяны, якому, як кажуць, мора па калені, і той стараецца аб'ехаць за вярсту ад гэтых мастоў. Топчуць пасевы, нішчуць сенажаці, трацяць лішні час на аб'езд. А калі незнаёмы з гэткім парадкам і з мастамі паедзе проста шляхам, то застанецца і без каня і без калёс. І, чухаючы патыліцу, успамінае „маму" і ўсіх, ад каго залежыць пачынка гэтых мастоў.

Пасам.

Барысаўскі раён.

Рашучая барацьба з самагонам.

(*Ліст з Бабруйшчыны*).

«На адным толькі **Бухарынскім сельсавеце, Жлобінскага раёну** на сустрэчу «сьвятога Міколы» **на гарэлку-самагон страчана 826 пудоў хлеба**, што ў пераводзе на грошы **складае 1407 рублёў. Усе-ж выдаткі на мікольскае сьвята** на тамуж сельсавету **складаюць 3670 рублёў»**. Вось што пішуць сяляне Бухарынскага сельсавету.

І такіх зьвестак не адна; іх дзесяткі, сотні, тысячы нясуцца з усіх канцоў акругі. Самагон разьліваецца бурным патокам, на яго трацяцца тысячы пудоў хлеба.

А вось што гавораць лічбы барацьбы з самагонам і самагоншчыкамі. **Толькі за 1927 год акруговаю міліцыяю** (сумесна з раённаю) **па прасьледаваньню самагоншчыкаў распачата 4066 спраў, забрана 6037 самагонных апаратаў. За гэты-ж самы час забрана ў насельніцтва 980 літраў самагону і 123.363 літры самагоннай брагі.**

У цяперашні час справа барацьбы з самагонаварэньнем у акрузе пастаўлена асабліва сур'ёзна. Акрміліцыя выдзеліла з свайго складу спэцыяльны кадр працаўнікоў і накіравала іх на барацьбу з самагонам. Ня гледзячы на тое, што мерапрыемствы актыўнай барацьбы распачаты толькі месяц таму назад, мы ўжо маем практычныя вынікі працы і яе посьпехі.

З значным посьпехам праходзіць барацьба з самагонам па Рагачоўскаму, Бабруйскаму і Жлобінскаму раёнах. Тут за месяц распачата каля 600 спраў супроць самагоншчыкаў. Слаба праводзяць барацьбу з самагонам Глускі і Клічаўскі раёны.

Адзначаюцца і нядбайныя адносіны з боку райвыканкомаў да заядлых самагоншчыкаў. Вельмі часта прафэсыяналы - самагоншчыкі штрафуюцца райвыканкомамі толькі на 25 руб. з прычыны таго, што райвыканкомы ня маюць права накладаць большых штрафаў. Між тым, пры накіраваньні гэтай справы ў акругу на такіх самагоншчыкаў накладаўся-б штраф да 300 руб. Бываюць і вялікія цяжкі разгляду самагонных спраў. Усё гэта ў значнай меры перашкаджае пасьпяховай барацьбе з самагонам.

Але, ня гледзячы на гэтыя недахваты барацьбы з самагонам, практычныя вынікі гавораць аб тым, што барацьба распачата ўсур'ёз і надоўга і што самагон—гора людзкое—будзе вырван з вёскі з карэньнем.

А. Дамброўскі.

ХЛЕБ—НА ССЫПНЫ ПУНКТ КААПЭРАЦЫІ.

Загатоўкі экспартнай сыравіны ўзрастаюць. Неабходна зьнішчыць канкурэнцыю паміж загатоўцамі. Трэба асадзіць кулака.

У м. Узда за апошнія 5 дзён загатоўлена 2000 пуд. збожжа, у Плешчаніцах—1500 пуд., у Мсьціжы—1000 пуд. і ў г. Барысаве—1500 пуд. Раёны, якія праводзяць пасьпяховыя хлебазагатоўкі, прэміруюцца прамтаварамі.

Плян па загатоўцы скуранай сыравіны ў 1-м квартале недавыкананы.

На мясцох павялічваецца паступленьне хлеба.

(Меншчына).

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Зьвесткі, якія паступаюць з раёнаў акругі, сьведчаць аб тым, што за апошнія 4-5 дзён значна ўзмацнілася загатоўка. Так, напр., у мястэчку Узда загатавана больш 2.000 пуд. збожжа, у мястэчку Плешчаніцах—1500 пуд., у Мсьціжы—1000 пуд., у Барысаве—1500 пуд.

Разам з тым у Барысаве здадзена аддзяленьню скурсындыката скураной сыравіны з 1-га студзеня на 2.600 руб., у той час, калі за ўвесь першы квартал было загатавана скураной сыравіны ўсяго толькі на 3.000 р.

Неабходна адзначыць, што побач з дасягненьнямі ў галіне загатовак на мясцох назіраецца яшчэ цэлы шэраг хібаў у кіраўніцтве нізавой сеткай з боку акруговых і цэнтральных кааперацыйных і загатоўчых арганізацый. Папершае, не зважаючы на заявы кааперацыйных арганізацый у тым, што нізоўка выстарчальна забясьпечана сродкамі на загатоўку, паступаюць зьвесткі з раёнаў аб недахваце грошай, а між тым на мясцох значны напліў хлеба (Узьдзенскае спажывецкае таварыства). Падругое, у некаторых спажывецкіх таварыствах і сельска-гаспадарчай кааперацыі па гэтага часу не прысланы адзначаныя загатоўчыя цэны на сыравіну (лён, шчаціна).

Вузьдзенскі пункт Белдзяржгандлю зусім не праводзіць загатовак другарадных відаў сыравіны; наогул, гэты пункт зусім не на вышыні па выкананьню лічбавых заданьняў па загатоўках.

Цікава адзначыць, што адпраўка прамысловых тавараў, якія выдзелены акргандлем для рэалізацыі праз сельска-гаспадарчую кааперацыю (сячкарні цэнтраземскладу і швэйныя машыны), праводзяцца Белсельсаюзам вельмі марудна. Акргандаль прымае меры для прыцягненьня вінаватых да пэрсанальнай адказнасьці.

Дасягненьні і недахопы ў працы па загатоўках экспартнае сыравіны.

(Гутарка з Намесьнікам Старшыні Праўленьня Белдзяржгандлю тав. Лубужам).

У галіне экспартнае працы Белдзяржгандаль мае параўнаўча добрыя вынікі: экспартны плян за першы квартал выкананы на 108 проц., але разам з тым плян па загатоўках выпаўнен толькі на 84 пр. Недавыкананьне маецца па асноўных відах экспартнае сыравіны, як лён, пянька, ільняное семя, скураная сыравіна, шчаціна і інш. Недавыкананьне па валакну і лёну тлумачыцца, галоўным чынам, позьнім паступленьнем на рынак сыравіны, слабым ураджаем, з прычыны чаго якасьць прадукцыі горш леташняй, і селянін пры ранейшай затраце працы ня мае тэй выгады, якую ён меў летась, бо цэны засталіся ранейшыя. Неабходна таксама адзначыць, што на недавыкананьне пляну па загатоўцы валакна лёну адбіваецца і тое, што на вёсцы не хапае мануфактуры, чаму само сялянства скупляе гэту сыравіну для хатніх патрэб.

Пушніны ў першым квартале загатавана на 25 тысяч руб. больш, чымся за той жа час летась. Асаблівы посьпех у галіне загатовак быў па другарадных відах экспарту, як грыбы, якіх загатавана на 143 тысяч руб. больш, чым летась. Разам з тым вяліся загатоўкі такой сыравіны, якая летась зусім не экспартавалася: яблык—на 18 тысяч р., гуркоў—на 9 тысяч руб., капусты—на 1000 руб. і цэлы шэраг іншае сыравіны. Трэба сказаць, што па гэтых відах экспарту Белдзяржгандаль ідзе на першым месцы ў Саюзе.

Экспарт некаторых відаў гэтае сыравіны як сена, мёд, разьвіць ня ўдасца, бо замежны рынак патрабуе іншых гатункаў гэтай сыравіны.

Аднак, па цэлым шэрагу іншых відаў сялянскае прадукцыі экспарт будзе пашыраны і да гэтага ўжываюцца меры; сюды належаць: патака, яблыкі, крахмал, мязра і інш.

Да недахопаў у працы па загатоўцы сыравіны можна аднесьці тое, што колькасьць загатоўцаў сёлета занадта вялікая (па некаторых відах 4-5). Характэрна адзначыць, што ў загатоўчай працы часта паміж загатоўцамі назіраўся азарт. Напрыклад: калі пачалі закупляць чарніцу, дык усе загатоўцы кінуліся за чарніцай, забыўшы аб загатоўцы іншых відаў сыравіны. Такі-ж малюнак быў і з пушнінай і з грыбамі, за якімі два месяцы ганяўся цэлы шэраг загатоўцаў, зусім выпусьціўшы з-пад увагі загатоўку такіх важных тавараў, як хлеб.

Неабходна адзначыць, што часта загатоўчыя арганізацыі выяўляюць зусім непатрэбны камэрцыйны ўхіл на шкоду інтарэсам дзяржавы: загатаўляюць сыравіну і прадаюць яе на мясцовым рынку, адрываючы гэта ад экспарту.

У канцы неабходна сказаць, што ў апошні час наглядаецца палепшаньне ў галіне загатовак: уносіцца ў гэтую працу дысцыпліна, загатоўца забясьпечваюць сродкамі, і трэба думаць, што ўсё гэта будзе дапамагаць поўнаму выкананьню пляну па загатоўках.

КУЛАК ХАВАЕ ЛІШКІ І ПАВЫШАЕ ЦЭНЫ НА ХЛЕБ.

(Ліст з Віцебшчыны).

Пачынаючы з кастрычніка 1927 г., віцебскае аддзяленьне Хлебапрадукту загатовіла 5000 пуд. ільнянага семя.

Слабы тэмп загатовак у сёлетнім годзе тлумачыцца некаторым недародам хлеба і вялікім разыходжаньнем рыначных цэн з дзяржаўнымі.

Па студзень віцебскае аддзяленьне атрымала адпаведнае плянавае заданьне на загатоўку хлебапрадуктаў і насеньнага матар'ялу ад беларускай канторы Хлебапрадукту і ад органаў, рэгулюючых мясцовыя загатоўкі.

Загатоўка прадуктаў і насеньня мае праводзіцца ў горадзе непасрэдна ад сялян і ў саўхозах Віцебскай акругі, якія маюць лішкі хлеба.

Цяжкасьць загатоўкі тлумачыцца яшчэ і тым, што Хлебапрадукт ня мае сваёй перыфэрыі і яму прыходзіцца ў адносінах загатоўкі лавіраваць.

Ня гледзячы на ўсе гэтыя цяжкасьці, усё-ж можам спадзявацца, што пры дапамозе партыйных і савецкіх арганізацый загатоўкі будуць праведзены поўнасьцю.

У апошні час заўважваецца вялікі попыт на хлебапрадукты з боку бядняцкіх слаёў сялянства. Але адначасова назіраецца вялікі наплыў у горад за хлебам і заможных сялян.

Характэрна, што **заможныя сяляне, маючы вялікія лішкі хлеба, скупляюць хлеб у дзяржаўных і кааперацыйных арганізацыях, а пасьля перапрадаюць яго сялянам-беднякам па ўзвышанай цане.**

Трэба яшчэ сказаць, што значны лік саўхозаў маюць буйныя лішкі хлебапрадуктаў, якія ляжаць бяз руху.

У далейшым неабходна, каб саўхозы прадалі ўсе свае лішкі загатоўчым арганізацыям.

НЕДАВЫКАНАНЬНЕ ПЛЯНУ ПА ЗАГАТОЎКАХ СКУРАНОЙ СЫРАВІНЫ.

Па даных НК Гандлю, у першым квартале было слабое выкананьне пляну па загатоўках як буйнае, так і дробнае скурсыравіны, асабліва па апойку, вырастку і каніне. Па буйнай рагатай жывёле загатавана 75 проц. квартальнага пляну, па каніне—11 пр., па вырастку—38 проц., па апойку—69 проц. і аўчыне—80 проц.

Асабліва слаба выканана заданьне ў Магілёўшчыне па дробных скурах—52,5 проц.; у Полаччыне па буйнай—47,5 проц.; у Бабруйшчыне—па дробнай скураніне ўсяго толькі 22 проц. і ў Меншчыне па дробнай—38 проц. квартальнага заданьня.

Нездавальняюча выканаwаны плян загатовак і Скурсындыкатам—па буйных 77,7 проц. Вельмі слаба выканала плян па загатоўцы скурсыравіны сельска-гаспадарчая кааперацыя—па буйнай 48,3 проц., на дробнай—53,7 пр. квартальнага заданьня.

ЯК ПАСТУПАЮЦЬ ПЛАЦЯЖЫ ПА СЕЛЬСКІМ СТРАХАВАНЬНІ

МЯСЦОВЫЯ САВЕЦКІЯ ОРГАНЫ ПАВІННЫ УЗМАЦНІЦЬ ПРАЦУ ПА СПАГНАНЬНІ СТРАХАВЫХ ПЛАЦЯЖОЎ З ЗАМОЖНАЕ ЧАСТКІ СЯЛЯНСТВА.

Акладное страхаваньне складаецца са страхаваньня будынкаў, буйнай рагатай жывёлы, коняй і пасеваў ад градабіцьця.

Па вестках на 1-ае студзеня па сельскім акладным страхаваньні па БССР паступіла 1.481.600 руб., што складае 35,8 проц. сумы налічанага акладу на 1927-28 год, ці 70 проц. паступленьняў, якія павінны былі паступіць на гэты тэрмін.

Нядоімкі мінулых гадоў паступіла 49.400 руб., што складае 19,1 проц. усяе нядоімкі.

Найгорш плацяжы паступаюць у Мазырскай акрузе, якая сабрала акладу 22,2 проц. і нядоімкі 11,7 проц., Віцебскай—сабрана па акладу 29,4 проц. і нядоімкі 22,4 проц. і Менскай—сабрана па акладу 30,4 проц. і нядоімкі 15,9 проц.

Агулам усіх плацяжоў па сельскім акладным страхаваньні налічана 4.618.000 руб. разам з нядоімкаю. Калі з гэтай сумы скінуць льготы, дадзеныя беднаце, інвалідам, сем'ям чырвонаармейцаў і інш., дык да спагнаньня застаецца 4.098.000 руб.

Ніякіх прычын, якія-б шкодзілі паступленьню плацяжоў па акладным сельскім страхаваньні, сёлета няма. Плацяжы невялікія, бо скаргаў на непасільнасьць іх не паступала. Становішча сельскай гаспадаркі сёлета значна ўзмацнілася. А калі дадаць, што ад сельска-гаспадарчага падатку сёлета вызвалена каля 40 проц. гаспадарак і што льготы па страхаваньні таксама пашыраны, бо імі будзе ахоплена каля 25 проц. гаспадарак, дык плацяжы застаюцца толькі для заможнай часткі сялянства, якую неабходна прымусіць да выкананьня свайго абавязку перад рэспублікай.

Сёлета спрыючы момант яшчэ і той, што збор акладных плацяжоў перададзен райвыканкомам і сельсаветам. Такім чынам, селянін можа плаціць страхоўку на месцы, ня едучы за некалькі дзесяткаў вёрст.

Як высьветлілася, райвыканкомы і сельсаветы ня выканалі ўскладзеных на іх абавязкаў, з прычыны чаго і маем невыкананьне збору па акладу і па ліквідацыі старой нядоімкі.

На ўзмацненьне збору плацяжоў была сваячасова зьвернута ўвага як з боку ЦВК і СНК, так і з боку праўленьня Дзяржстраху, але на мясцох, як відаць, ня былі прыняты належныя меры.

У акругі выяжджалі члены праўленьня Дзяржстраху. Страхавой агентуры катэгарычна запрапанавана выканаць збор у тэрмін.

Да канчатковага тэрміну ўзносу плацяжоў засталося 6 тыдняў (да 29-га лютага). Акрвыканкомам, райвыканкомам і с-саветам неабходна прыняць усе меры, каб спагнаць нядоімкі і нявыплачаную суму за першую палову акладу з заможнае часткі насяленьня, якая па невядомай прычыне ўстрымалася ад сваячасовае выплаты страхавых плацяжоў.

Грошай няма. А самагон? А хлеб?

Многія недаімшчыкі па сельска-гаспадарчым падатку ды іншых дзяржаўных плацяжох, калі ім напомняць пра доўг, зараз-жа заяўляюць, што грошай няма.

Зразумела, магчымы выпадкі, што ў якога-небудзь гаспадара сапраўды грошай няма. Але чаму іх няма? Ці-ж сёлета быў неўраджай, ці лік жывёлы паменшыўся?

Не. Хлеба сабрана больш, чым летась; коняй, кароў, авец, сьвіней прыбавілася; пасеўная плошча значна вырасла.

А ці верыце, што за мінулы год па СССР было змарнавана на самагон 42 міліёны пудоў хлеба, прычым даволі значная частка гэтай сумы прыпадае на нашу рэспубліку?

Ня верыцца, а гэта так.

Лішні хлеб часта ляжыць у сьвірнах ды яшчэ дрэнна захоўваецца. Якая там ад яго карысьць? Чаму не прадаць, не абярнуць на аплату даўгоў, на набыцьцё патрэбных рэчаў, а рэшту грошай не палажыць у касу ашчаднасьці?

Трэба ведаць, што ўкладчыкі-сяляне ў касах ашчаднасьці займаюць толькі дзесятую частку. А ў каго грошы ёсьць, ён траціць іх вельмі часта на самагон, на цэрквы і папоў і на іншае глупства.

Трэба ўзварухнуцца вясковай грамадзкасьці. У нас кіпіць творчая гаспадарчая праца, на якую нават ворагі глядзяць са зьдзіўленьнем.

Значная доля гэтай працы ідзе па лініі аказаньня дапамогі вёскам. Дык хоча хаўрусьнік селяніна — рабочая кляса. Дык няхай і вёска выканае свой абавязак і затрымкай ня так ужо цяжкіх для яе плацяжоў хай не замазіць працы па ўзьняцьці агульнага дабрабыту нашай сацыялістычнай дзяржавы.

Дабраахвотнае страхаваньне ад агню.

З дабраахвотных відаў сельскага страхаваньня найбольш разьвіта страхаваньне ад агню.

Паступовы рост дабраахвотнага страхаваньня ў вёсцы даў магчымасьць пабудаваць плян 1927-28 г. з разьлікам ахвату 15 проц. усіх сялянскіх двароў, ці 124.000 двароў па БССР.

На нарадзе акруговых агентаў у сьнежні 1927 году пры Дзяржстраху гэты плян прызнаны зусім рэальным. Першыя два месяцы выкананьня гэтага пляну яшчэ ня могуць быць паказальнымі, бо мясцовыя працаўнікі былі заняты працай па падгатоўцы да акладнога страхаваньня. Аднак, у кастрычніку і лістападзе ўжо выканана каля 11,5 проц. гадавога пляну. У абсалютных лічбах гэта складае каля 14.000 руб.

Праўленьне Дзяржстраху зьвярнула ўвагу акруговых страхавых агенцтваў на неабходнасьць асаблівага ўзмацненьня кіраўніцтва па выкананьню пляну дабраахвотнага страхаваньня ў вёсцы, асабліва ў першай палове бягучага году. Праўленьне кіруецца тым, што ў 1925-26 годзе 60 проц. усіх страхаваньняў было ажыцьцёўлена з кастрычніка да сакавіка і толькі 40 проц. засталося на другую палову году.

Лоеўскія каапэратары прадалі некалькі тысяч пудоў аўса прыватнікам.

(Ліст з Гомеля).

Пытаньне хлебазагатоўчай кампаніі наранейшаму стаіць у цэнтры ўвагі партыйных і савецкіх арганізацый. Аднак, патрэбнага пералому ў гэтай рабоце яшчэ няма, і паранейшаму маюць месца асобныя хібы, прычым не адхілены і заўважаныя прычыны, што тармазяць загатоўку хлеба. Яшчэ і зараз ёсьць выпадкі продажу каапэратывамі збожжавых прадуктаў прыватніку. Так, **у Лоеўскім раёне каапэратывы прадалі прыватнікам некалькі тысяч пудоў аўса, у той час, як у Гомелі ні ў адной дзяржаўнай загатоўчай канторы і ў каапэратыве аўса купіць нельга.**

Ясна, што такія адносіны да справы ёсьць ня што іншае, як разгільдзяйства, з якім трэба рашуча змагацца.

Наша задача ў тым, каб выцесьніць прыватніка з рынку, адхіліць яго ад хлебазагатовак, і гэта трэба зрабіць безадкладна.

Ня было дакладнасьці і ў іншых галінах працы. Так, некаторыя каапэратывы загатовілі жывёлу, мяса і ня ведаюць, што з ім рабіць, а ўказаньняў з Гомеля адносна гэтага няма. Гэта таксама халатнасьць, выяўленая райсаюзам, і яе трэба зьнішчыць.

Не атрыманы на мясцох і патрэбныя на загатоўкі грошы, а таксама да ўчарашняга дню яшчэ ня былі накіраваны тавары па вызначанай разьвёрстцы.

Усе заўважаныя хібы неабходна зараз-жа зьнішчыць, прычым вінаватых ня толькі зьняць з пасадаў, а і прыцягнуць да судовай адказнасьці. Гэта дапаможа, урэшце, усім зразумець, што хлебазагатоўкі—справа сур'ёзная, адказная і тэрміновая.

Блытаніна і пасыўнасьць у загатоўках сыравіны.

Прадстаўнік Белкаапсаюзу т. Бунін вярнуўся з паездкі ў Віцебшчыну і Полаччыну, дзе ён знаёміўся са станам загатовак сыравіны. Высьветлілася, што ў загатоўках у гэтых раёнах ёсьць шмат недахватаў. Частка з гэтых недахватаў выклікана пастановай рэгулюючых органаў аб тым, каб ад спажывецкай каапэрацыі былі забраны загатоўкі лёну па Віцебскай і Полацкай акрузе.

Мясцовыя работнікі зразумелі гэтую пастанову так, што загатоўкі ад спажывецкае каапэрацыі наогул павінны быць забраны, і што загатоўчае значэньне спажывецкае каапэрацыі гэтай пастановаю зьмяншаецца. Гэту пастанову зразумелі так, што спажывецкая каапэрацыя павінна паступова выцесьняцца з загатоўчага рынку, а яе месца павінна заняць сельска-гаспадарчая каапэрацыя.

Ня гледзячы на тое, што Белкаапсаюз па пляну павінен загатовіць 1200 тысяч скур, мясцовыя працаўнікі лічаць Белкаапсаюз камісыянэрам Скурсындыкату.

Мясцовыя савецкія органы зьнімаюць з загатоўчых рынкаў спажывецкую каапэрацыю і перадаюць яе функцыі сельска-гаспадарчай каапэрацыі. Такім чынам загатоўчы апарат быў зусім дэзарганізаваны. Акрсаюзы звольнілі сваіх спэцыялістаў па сырцу, а там, дзе загатоўкі трохі прахадзілі, дык яны перадаваліся сельска-гаспадарчай каапэрацыі. Акргандлі не рэагавалі на аднаўленьне правоў спажывецкай каапэрацыі.

Асноўныя пункты па загатоўцы скуранога сырцу—Лёзна і Калышкі,—дзе спажывецкая каапэрацыя пасьпяхова праводзіла загатоўкі, былі перададзены сельска-гаспадарчай каапэрацыі, ня гледзячы на ўсе пратэсты.

Спажывецкія таварыствы не выконвалі сваіх плянаў і прымушаны былі перадаваць загатоўкі другім загатоўцам.

Усё гэта даводзіць, што на мясцох не зразумелі дырэктыў рэгулюючых органаў, што выклікала нерашучасьць, апатыю і блытаніну з боку загатоўцаў.

Ня гледзячы на тое, што сёлета быў разрыў цэн між сыравінай прыватнікаў і скур загатоўцаў, у некаторых выпадках амаль на 100 проц., што ўся ўвага акргандляў павінна была быць зьвернута на падтрыманьне дзяржаўных і каапэрацыйных загатоўцаў і на барацьбу з прыватнікамі, апошні праявіў поўную няўважлівасьць да справы і няўменьне кіраваць ёю.

Загатоўка пушніны таксама затармазілася: паляўнічы саюз разаслаў паляўнічым дырэктыву, што ўся пушніна павінна здавацца ў свой саюз. Калі яна пойдзе па лініі загатоўцаў, дык паляўнічыя будуць выключацца з саюзу.

Каб Белкаапсаюз мог заняць у сыстэме загатоўцаў сваё старое места, неабходна даць па лініі АВК і РВК, а таксама па лініі НК Гандлю цьвёрдыя дырэктывы аб уважлівых адносінах да распараджэньняў рэгулюючых органаў, а таксама аб тым, што спажывецкая каапэрацыя ёсьць асноўны плянавы загатоўца.

Цэнтр—адно, а мы—пасвойму...

НК Гандлю ў свой час забараніў выкарыстоўваць ячмень на вінакурэньне, але на мясцох, відаць, не заўсёды лічацца з дырэктывамі цэнтру. Напрыклад, у Цімкавіцкай савецкай гаспадарцы ёсьць 1500 пуд. палепшанага ячменю. Савецкая гаспадарка думае гэты ячмень скарыстаць на вінакурэньне і нават частку яго ўжо скарыстала.

А можа тут савецкая гаспадарка ні пры чым? Можа, наогул, Белсельтрэст не паклапаціўся даць адпаведныя дырэктывы, а толькі...

Пакуль ня позна, трэба забараніць псаваць ячмень.

Прамтавары ў вёску.

Белсельсаюз для ўзмацненьня кампаніі на загатоўках выдзеліў спэцыяльны фонд прамтавараў для прэміраваньня тых таварыстваў сельска-гаспадарчай каапэрацыі, якія з посьпехам праводзяць загатоўку хлеба і сыравіны. У тыя раёны, дзе згуртавана загатоўка, дасылаецца дадаткова тавар за кошт тых раёнаў, якія загатоўку праводзяць слаба. Напрыклад, за кошт Меншчыны ў Віцебск накіраван вагон жалеза для дахаў.

Павялічан таксама і водпуск імпортных сячкарняў у Віцебск і Полацак. Для забесьпячэньня таварамі ільназагатоўчых раёнаў Белсельсаюз выдзеліў на 10.000 р папярочных піл.

Разам з тым Белсельсаюз у другім квартале мяркуе ўзмацніць завоз і штучнага ўгнаеньня, асабліва ў Віцебскую, Полацкую і Аршанскую акругі.

СЛУЦАК, 19-I. За апошнюю дзесяцідзёнку студзеня ў Слуцку рознымі загатоўцамі загатавана да 8.000 пуд. жыта, 4.500 ячменю і да 2.000 пуд. пшаніцы і іншых збожжавых культур.

КОЙДАНАВА, 19-I. За апошнія два тыдні загатавана 1 вагон ільнянага насеньня, 1 вагон ячменю і 3 вагоны жыта. Падвоз хлеба сялянамі ня спыняецца.

Па чатырох краінах.

(Уражаньні і сапраўднасьць).

Парыж—Бэрлін—Варшава—Негарэлае.

Тых дванаццаці дзён, якія мы прабылі ў Парыжы, бязумоўна не магло хапіць на шырэйшае азнаямленьне з ім, чымсь мы пасьпелі зрабіць. Дзень-у-дзень мы працавалі да поту, ходзячы па музэях, наведваючы розныя выдатныя ўстановы, помнікі гісторыі, тэатры. На нас ляжаў моцны адбітак утомы ад бліскучых, сьвежых разнастайных уражаньняў.

Адчувалася, што Парыж дае аб сабе ведаць. І я шчыра спагадаў Міхасём, калі яны вымагалі ад мяне лішнюю гадзінку адпачыць, або працягнуць сон хоць-бы да дванаццатае гадзіны. Кожны раз, калі, растаючыся з намі, гід-перакладчык пытаў нас, а якой гадзіне раніцы назаўтра зайсьці, яны вызначалі яму на многа часу пазьней, чымсь я вымагаў. І колькі яны напападалі на мяне за тое, што я іх падганяў сьпяшыць, каб якнайпаўней выкарыстаць сваё быванне ў Парыжы! Зразумела, што надсільнае пагрузкі дазваляць было нельга. Дапамінаючы Міхасём аб патрэбе наведаць тых ці іншых асобаў, або арганізацый, я сустракаў іх рашучы адпор. «Што гэта нам дасьць,—казалі яны:—лепей агледзім лішні музэй». «А калі табе хочацца,—дадавалі: — ты рабі гэта адзін.» Гэта мяняла-бы справу. І ўняло-бы разлад у пагоджанасьці нашае экскурсіі. Усё-ж я схіляўся адарваць некалькі часу ад сумеснае «працы» і ахвяраваць яго на справу ў галіне сувязі. Мы мелі адрасы да вядомых прафэсароў-славістых, як А. Мазон, А. Мэйе, да художніка Цаткі, да аб'яднаньня пісьменьнікаў «Кляртэ». Кожны з нас разумеў патрэбу знаёмства з імі, хоць і можна было чуць ад Міхасёў прыведзеныя словы. Аднак гэтаму ў вялікай меры перашкодзіў той пастрой абвостранасьці ў дыплёматычных адносінах паміж Францыяй і СССР, які ў час нашага быцьця падыходзіў да крызісу. Гэтыя прычыны надзвычайна ўскладнялі працу нашага пасольства, ставячы на задні плян тыя справы, якія маглі пачакаць. Да гэтых спраў адносіліся і справы культурнае сувязі, кіраўнік якімі не знайшоў нават магчымасьці вылучыць нам некалькі хвілін. Пры гэткіх умовах астывала ахвота рабіць тыя ці іншыя крокі ў даным напрамку. Сваё акунаньне ў літаратурна-мастацкі сьвет Парыжу мы ўсяго і сумелі зрабіць, што праз наведаньне месцаў заўсёдашніх збораў літаратараў (рэстаран «Жокей») і мастакоў (кафэ «Ротонда»). Прышлося здаволіцца тым, што вальней далося і што не патрабавала вялікіх просьбаў і павіннасьцяў. А гэтага, па нашаму, хапіла на тое, каб надоўга захаваць у памяці цікавыя і надзвычайна карысныя ўспаміны аб прабываньні ў Парыжы. Ніводзін дзень не прайшоў для нас дарэмна, бескарысна. І мы задаволенымі шостага кастрычніка разьвіталіся з Парыжам.

Цягнік наш адыходзіў з вагромністага Паўночнага вакзалу аб адзінаццатай гадзіне ўвечары. А аб гадзіне другой ночы мы ўжо былі на бэльгійскай тэрыторыі, у Шарлеруа. Францускую граніцу праехалі спакойліва і няпрыметна.

З бэльгійцамі-ж у нас здарыўся гэткага роду маленькі інцыдэнт. Калі ў наша купэ зайшоў мытнік і штосьці прамармытаў пафранцуску, мы толькі паціснулі плячыма. Гэтыя свае жэсты надало нам правясьці лёгкімі ўхмылкамі з свайго бязмоўнага становішча. Бэльгіец наш сьмех прыняў на сваім у здрасу і пачаў сур'ёзна штосьці казаць. Для нас было ўсяроўна незразумелым. Няведама, чым-бы гэта скончылася, каб нам на дапамогу не прышоў адзін пасаджыр-паляк, які ўмеў парасейску. «Вы пакажэце яму куфэркі, а то ён грозіцца пацягнуць вас на мытніцу». Мы зьнялі з полкі свае рэчы і паднясьлі сярдзітаму чыноўніку. Анак яго злосьць ужо сыпнілася ў яго нутру: бэльгіец зазірнуў толькі ў адзін куфэрачак і пакінуў нас, на разьвітаньне агледзеўшы кожнага злым паглядам шэрых вачэй...

Мы паехалі далей. Хутка праміналі Льеж... Каля бэльгійска-нямецкай граніцы мы спакойліва драмалі, калі нас разбудзілі немцы. Гэтыя надзіва далікатна абышліся з намі, ня гледзячы на тое, што наша віза была ўʼяздною ў Нямеччыну. Мытнік для фармальнасьці зазірнуў у два нашыя куфэркі, запытаў, што вязём і наклеіў паперачку. Мы яшчэ на некі час задрамалі, прашнуўшыся толькі ў Аахэне. Гэта была Прырэйнская акупаваная французамі вобласьць. Мы ў вакно вагонаў бачылі многа францускіх салдат, якія задзёрыста, з выглядам пераможнікаў разьяжджалі па чужых ім, нямецкіх палёх. Усюдах, дзе ні спыняўся наш пагляд, дымелі трубы, лесам уставіўшыя вакольныя абшары. Надзвычайна густая сетка дарог кідалася нам у вочы абапал нашае чыгункі. І за ўсім гэтым экспансыўным, натужным жыцьцём, здавалася, з кожнага кутку, з кожнага ўзгорку паглядала за ім пільнае кантрольнае вока пераможцаў - амэрыканцаў, англічан, французаў. Ланцугі Даўса, як тыя чыгункі, ня бачна, але цяжка-ачула, спавілі Нямеччыну... Акупацыя Рэйнляндыі—жывы вобраз яе паднявольнасьці... Як-бы пратэстам супроць жудаснай наяўнасьці гэтага зычэлі цьвёрдыя словы кандуктара, калі мы пад'ехалі да Кёльна: „Вось гэта нямецкая рэчка Рэйн, прыгожая, ці-ж ня праўда?" Я адказаў за ўсіх нас: „Вельмі прыгожая", і гэта палісьціла кандуктару. Ён на бягу да выйсьця паказаў нам пальцам на дзіўнага характва Кёльнскі сабор. Сабор урачыста красуецца над вялікім шумным горадам, прыпёршыся да вакзалу. Усе пасажыры стараюцца выкарыстаць стаянку цягніку і палюбавацца на гэты твор мастацтва.

Далей на нашым шляху прабег цэлы шэраг вялікіх прамысловых гарадоў, як Дуісбург, Ганновер і інш. і на зьмроку мы апынуліся ў Бэрліне.

На спынку ў ім мы адвялі яшчэ сем дзён, за якія пасьпелі агледзець некалькі музэяў, заалёгічны сад і пабываць у тэатрах і кіно. Рэшту часу мы пакінулі на зборы дадому і не рабілі жадных спробаў далейшае працы ў справе па таўленых сабе заданьняў. Ды для гэтага ў нас не хапала ўжо сілы. Частыя буйныя раезды з месца на месца, вялікая колькасьць вострых уражаньняў прытамілі нас. Па некалькі разоў у дзень мне даводзілася выслухіваць настойныя патрабаваньні Міхасёў якнайхутчэй адпраўляцца дамоў. Я ім спагадаў, бо бачыў, што наша паездка на іх абудвых адбілася куды мацней, чымся на мне.

У гутарках аб паездцы дамоў мы наткнуліся на пытаньне, кудою ехаць —праз Рыгу ці праз Варшаву. У Рызе нас чакалі; ехаць праз Рыгу мы абяцалі многім рыскім знаёмым; у Рызе і ў Дзьвінску нам карысна было-бы паглядзець заняткаў у беларускіх школах, пазнаёміцца з латыскім тэатрам, пабываць у песьняра Яна Райніса. Гэта было маімі довадамі за тое, каб ехаць праз Латвію. Даўжэй на дзень дарогі і даражэйшая дарога праз Рыгу — было доказам у Міхасёў. Яны ніяк не згаджаліся на маю прапазіцыю, і я мусіў уступіць. Прызнацца іх, доказы на мяне рабілі сваё ўражаньне і толькі ўрачыста дадзеная намі абяцанка беларускаму грамадзянству ў Рызе, што мы з ім сустрэнемся на ўзвароце—часткай паралізавала гэта ўражаньне. Затое наперакор яму паўставала жаданьне праехаць абшарамі Заходняе Беларусі і паглядзець на яе паднявольныя прасторы.

Шаснаццатага кастрычніка вечарам мы селі ў міжнародны цягнік і паехалі ў Варшаву. Перад ад'ездам паведамілі т. Ульянаву аб сваім праезьдзе, будучы ня пэўнымі, спыняцца ў Варшаве, ці проста ехаць дадому. Болей настрою было за тое, каб ня спыняцца, хоць мы нявольны былі ад цікавасьці спынкі. Каб ня вырашаць канчаткова гэтага пытаньня, мы спыніліся на радзе т. Ульянава.

Спаткаўшыся з ім на Варшаўскім вакзале ў умовах пільнага нагляду, мы канчаткова рашылі ехаць дамоў. Рада т. Ульянава спыніцца дзён на два—не пераіначыла нашага настрою. І, не адлучаючыся з вакзалу, мы хутка кранулі на Менск. Не агледзеліся, як цягнік прайшоў абшары Польшчы і ачуўся сярод лясоў і палёў радзімае Беларусі. Вось Беласток—буйны, прамысловы гарадок з многалікімі комінамі фабрык і заводаў. На вакзале многа беларускіх сялян і мяшчан. Чуецца свая, беларуская гутарка. Сьляды польскае акупацыі выключна ў канфэдэратках, белых арлох вайсковых і чыноўнікаў ды надпісах на станцыях і шыльдах. За Беластокам губіцца ўсё гэта і астаюцца чыста беларускія вёскі, між якімі па вузкіх гразкіх крывых дарогах шмыгаюць бедныя падводы беларускіх сялян. У Ваўкавыску, затуленым у лагчыне, як у Слуцку. Наогул, праз усю Заходнюю Беларусь табою валадаюць незьясьнёныя далёкія ад сапраўднасьці пачуцьці, якія ўпарта не даюць табе згадзіцца, што Заходняя Беларусь—не Савецкая Беларусь. Разам з гэтым ні польскія надпісы на цягніку, ні рэдкія канфэдэраткі цягніковае прыслугі і стрэчных паліцэйскіх не навяртаюць твайго адзнаньня на тое, што Заходняя Беларусь—гэта Польшча. Проста недарэчнасьць, выпадкова зачэпленая на штыхі. Але граніца падмацоўвае гэту недарэчнасьць жывымі фактамі. Мытніца, пашпарты, мена грошай, звычайная насторожанасьць...

Да нас, як да ўсіх, уваходзяць стражнікі і мытнікі: апошняя цырымонія з агледамі, чым яна кончыцца? На ўзьдзіў усё канчаецца гладка і добра. Мы едзем транзітам і нас ня трусяць. Напэўна за гэта адзін з мытнікаў бессаромна патрабуе нейкае ўзнагароды. Разам за іншымі мы даём яму пару злотых... Гэтым канчаюцца нашы падачкі, вельмі частыя і надаеўшыя нам... Цягнік зрываецца з месца, і хвілін праз дваццаць мы ў Негарэлым. Паўтарамесячнае вандраваньне па чатырох краінах астаецца пазадзе.

(Канец).

З. ЖЫЛУНОВІЧ.

Да зьезду яўрэяў-земляробаў.

УРАЧЫСТАЕ АДЧЫНЕНЬНЕ ЗЬЕЗДУ.

На ўрачыстым адчыненьні ўсебеларускага зьезду яўрэяў-земляробаў выступяць з прывітальнымі прамовамі т. т. Кнорын, Чарвякоў і Бэйлін. Пасьля ўрачыстай часткі для зьезду ў БДТ будзе пастаўлена п'еса «Ботвін».

ПРЫЕЗД т. т. АКІМАВА, МЯРЭЖЫНА І ПРАФ. БРУКА.

Для ўдзелу ў працах усебеларускага зьезду яўрэяў-земляробаў прыяжджаюць з Масквы: прадстаўнік Савету Нацыянальнасьцяў ЦВК СССР т. Акімаў, сэкратар Усесаюзнага Камзету т. Мярэжын і галоўны аграном Камзету праф. Брук.

ВЯЛІКІ МІТЫНГ У ДОМЕ КУЛЬТУРЫ.

У суботу, 21-га студзеня, у Доме Культуры будзе наладжан вялікі мітынг, прысьвечаны ўгодкам сьмерці т. Леніна на тэму „Ленін і вырашэньне нацыянальнага пытаньня". З дакладамі выступяць т. Мярэжын, праф. Брук і т. Бэйнфэст, якія паінфармуюць аб шляхох пераходу яўрэяў на зямлю і аб пэрспэктывах яўрэйскай калёнізацыі на Далёкім Усходзе.

КІНО-ЗДЫМКІ ЗЬЕЗДУ.

Вядуцца перагаворы з Белдзяржкіно аб правядзеньні кіно-здымкаў зьезду. Кіно-здымкі будуць адбіваць найбольш эфэктныя моманты зьезду.

Да ведама дэлегатаў зьезду яўрэяў-сялян.

Усебеларускі зьезд яўрэяў-сялян адчыняецца сёньня, 20 студзеня, а 6-й гадзіне ўвечары ў Дзяржаўным Тэатры.

А 5-й гадзіне склікаецца камуністычная фракцыя зьезду. Фракцыя адбудзецца ў малой зале клюбу Карла Маркса (супроць Дзяржаўнага Тэатру).

Цэнтральны Камітэт Беларускага Т-ва Чырвонага Крыжу

у панядзелак, 23 студзеня, у Доме Культуры наладжвае

ВЯЛІКІ ВЕЧАР

на карысьць дзяцей бяднейшых рабочых і сялян Заходняй Беларусі.

ПРАГРАМА:

1. **Кіно-сэанс**—абразкі з беларускіх фільм.
2. **Паказ БДТ 2**—„Чорт і баба", жарт у 1 дзеі.
3. **Выступленьне паэтаў**: Янкі Купалы, Якуба Коласа, Цішкі Гартнага, Міхася Чарота. Творы прысьвечаныя Зах. Беларусі.
4. **Канцэртная частка.**
5. **Студыйны хор** пад кір. А. Ягорава.

ЛЁТАРЭЯ-АЛЕГРЫ, арганізаваная Дзіцячай Камісіяй пры ЦВК БССР супольна з ЛКСМБ.

ГУЛЬНІ. КІЁСКІ. БУФЭТ.

Пачатак а 8 з палов. гадз. вечара.

Цэны білетаў ад 50 кап. да 5 руб.

Папярэдні продаж білетаў у ЦК Чырв. Крыжу (вул. К. Маркса, № 3, тэл. 105), Інбелкульце (Рэвалюцыйная вул, № 21), магазыне Дзіцячай Камісіі (Савецкая, № 90) і ў касе „Культуры".

Пры ўваходзе абавязкова здымаць верхнюю вопратку.

Хроніка.

У Нар. Кам. Раб.-Сял. Інспэкцыі.

(З пасяджэньня калегіі ад 19 студзеня).

Аб загатоўцы насеньня.

[illegible]

Скарачэньні выдаткаў на Заходніх чыг.

[illegible]

525000 руб. на капітальнае будаўніцтва ў гарбарнай прамысловасьці.

[illegible]

Адчыніцца зьезд урачэбных сэкцый саюзу мэдсанпрацы.

[illegible]

Усебеларуская нарада акруговых інспэктараў аховы здароўя.

[illegible]

Курсы па перападрыхтоўцы начскладу авіяхіматрады.

[illegible]

Усебеларускія курсы школьных і фізкультурных урачоў.

[illegible]

Курсы па падрыхтоўцы рацыяналізатараў.

[illegible]

Зборсродкаў на „самалёт імя Сако і Ванцэці“.

[illegible]

Да арганізацыі ў Менску нядзельнага камсамольскага у-ту.

[illegible]

Арганізацыі новых кансультацый і палявых ясьляў.

[illegible]

Капітальнае будаўніцтва ў галянтарэйнай прамысловасьці.

[illegible] новых галянтарэйных фабрык на Беларусі.

Курсы для тэхнікаў-будаўнікоў.

У хуткім часе ў Менску адчыняюцца курсы для тэхнікаў-будаўнікоў. Заняткі на курсах будуць 3 разы ў тыдзень у вячэрні час. Мэта курсаў—перападрыхтоўка тэхнікаў-будаўдаўнікоў да падыходзячага будаўнічага сэзону.

Канькабежныя спаборніцтвы.

Дзеля выяўленьня калектыву на ўсебеларускія спаборніцтвы МАСФК праводзіць у пятніцу, 20 студзеня, на катку „Прафінтэрн“ канькабежныя спаборніцтвы мужчын і жанчын на бегавых і простых каньках.

Нацменшасьці на зямлі.

У працягу 1926-27 г. Наркамзем правёў значную працу ў галіне земляўпарадкаваньня нацменшасьцяй, насяляючых БССР, галоўным чынам, яўрэяў, цыганоў і палякаў.

Земляўпарадкаваньне яўрэйскага насельніцтва праводзілася па чатырох напрамках: 1) надзяленьне ўдобнай зямлёй, 2) выдзяленьне з-пад лясоў буйных масываў, 3) вышуканьне балотных масываў для мэтаў калёнізацыі і 4) перасяленьне за межы БССР.

Па першаму віду работ яўрэйскае насельніцтва атрымала 7700 гэкт. удобнай і ня зусім удобнай зямлі. Надзяленьне зямлёй невялічкімі надзеламі, хоць бы і ўдобнай зямлёй, мае цэлы шэраг заганаў, у сувазі з гэтым Наркамзем у мінулым годзе распачаў работу па выдзяленьні буйных масываў з-пад лясоў і выяўляць забалочаныя масывы для мэтаў калёнізацыі іх. Да гэтага часу выдзелена 1200 гэкт. пляцу з-пад лясоў і выяўлена 30 тысяч гэкт. балотных масываў: у Менскай акрузе ў басэйне р. Талькі—5000 гэкт., у Гомельскай акрузе ў басэйне р. Брайнкі—10 тысяч гэкт., у Мазырскай акрузе—12 тысяч гэкт. і ў Аршанскай акрузе—3 тысячы гэкт. Для перасяленьня за межы БССР Белкамзет атрымаў нарад на 750 сем'яў. Былі арганізаваны 93 перасяленцкія таварыствы, якія аб'ядналі 818 сем'яў. Зямля была замацована за 749 сем'ямі, а рабочыя дружыны былі пасланы ад 380 сем'яў.

У выкананьне пастановы ЦВК і СНК СССР ад 1-га кастрычніка 1926 г. зямельныя органы БССР правялі вучот цыганскага насельніцтва. Усяго было зарэгістравана 218 сем'яў, што складае 1158 душ. З гэтага ліку 778 душ (147 сем'яў) ужо займаюцца земляробствам і маюць у сваім карыстаньні 880 гэкт., якую яны атрымалі пасьля рэвалюцыі.

Земляўпарадкаваньне польскага насельніцтва таксама мае ўжо значныя дасягненьні. За мінулы год было земляўпарадкавана 9 вёсак і 1 ваколіца з польскім насельніцтвам на пляцы каля 8500 гэкт. (770 двароў). На 1928 г. намечана земляўпарадкаваць 34 вёскі і 6 ваколіц з польскім насельніцтвам на пляцы 22 тысячы гэкт. (2175 двароў); праводзіцца арганізацыя с.-г. калектываў з польскай беднаты; калектывы намячаюцца ў 2-х б. маёнтках, 2-х прыпісных савгаспадарках і 3-х садова-гародніцкіх гаспадарках.

Апавяшчэньні.

— Дэмабілізаваныя, якія знаходзяцца на вучоце Менскай Біржы Працы па сэкцыях разумовай і вытворчай працы, павінны зьявіцца ў сэкцыі 21 студзеня на 9-ю гадзіну раніцы.

Пры яўцы неабходна мець чырвонаармейскія кніжкі і спраўкі аб працы.

Тыя, што ня зьявяцца, будуць зьняты з вучоту Біржы Працы.

ПЭДГАБІНЭТ.

— Сёньня, 20-1, а 7 гадз. увечары ад будзецца сход фізыка-матэматычнага гуртка. Даклад тав. Сагаловіча на тэму „Аб разьвіцьці функцыянальнага мышленьня на лекцыях матэматыкі“.

Пастановы 2-й Сэсіі ЦВК БССР VIII скліканьня.

Пастанова

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР,

якая прынята на 2-й Сэсіі VIII скліканьня,

АБ СТАНОВІШЧЫ І ДАЛЕЙШЫХ ПЭРСПЭКТЫВАХ РАЗЬВІЦЬЦЯ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ БССР.

1. Заслухаўшы даклад тав. Галадзеда аб становішчы і далейшых пэрспэктывах разьвіцьця народнай гаспадаркі БССР, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт адзначае, што, дзякуючы правільнай палітыцы ўраду, народная гаспадарка БССР мае вялікія посьпехі ва ўсіх галінах будаўніцтва.

2. Дасягненьні ў галіне сельскай гаспадаркі выражаюцца ў тым, што яна ў асноўных сваіх частках перавысіла даваенныя разьмеры, у прыватнасьці, пасеўная плошча перавысіла разьмеры 1913 году, рост валавае прадукцыі сельскае гаспадаркі таксама пераваліў праз даваенны ўзровень.

Лічучы правільным курс на ўзмацненьне інтэнсіфікацыі і індустрыялізацыі сельскай гаспадаркі, у прыватнасьці на разьвіцьцё жывёлагадоўчага ўхілу, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт абавязвае ўсе савецкія арганізацыі, выканаўчыя камітэты і саветы максымальна садзейнічаць правядзеньню гэтага курсу ў жыцьцё.

3. У прамысловым будаўніцтве к сучаснаму моманту маюцца значныя посьпехі ў галіне аднаўленьня, скарыстоўваньня, а таксама і павялічэньня асноўных капіталаў, што сьведчыць аб тым, што як прамысловасьць, гэтак і наогул народная гаспадарка БССР уступіла ў новы рэканструкцыйны пэрыяд, з посьпехам закончыўшы адбудоўчы працэс, які праваджаўся ў значнай меры аднаўленьнем асноўных капіталаў, пашырэньнем кадру пралетарыяту і палепшаньнем іх матар'яльнага палажэньня і павышэньнем культурнага ўзроўню.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт поўнасьцю адабрае ўзяты ўрадам цьвёрды курс у галіне пашырэньня будаўніцтва, як рэспубліканскай і мясцовай прамысловасьці і садзейнічаньня разьвіцьцю саматужных промыслаў, што павінна прывесьці да ўзмацненьня разьвіцьця і скарыстоўваньня вытворчых сіл краіны, зьмягчэньня беспрацоўя як у гарадох і мястэчках, так і сельскіх мясцовасьцях, насычэньня рынкаў таварамі і памякчэньня таварнага голаду, патаненьня сабекошту прамысловае прадукцыі,—усе гэтыя мерапрыемствы замацоўваюць змычку рабочае клясы і асноўнае масы сялянства. Шырокае разьвіцьцё прамысловасьці падводзіць асноўную базу пад далейшую рэканструкцыю народнае гаспадаркі БССР у бок павышэньня тэхнічнага ўзроўню і павялічэньня вядучай ролі аграмаджанага і сацыялістычнага сэктараў.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт лічыць неабходным забясьпечыць далейшае нармальнае прамысловае будаўніцтва і электрыфікацыю краіны, адначасова зьвярнуўшы асаблівую ўвагу на вывучэньне вытворчых магчымасьцяй Беларускай ССР, у мэтах большага скарыстоўваньня мясцовай сыравіны.

4. Усе гэтыя дасягненьні праходзілі ва ўмовах няспрыяючых для работы, як-та: база народна-гаспадарчага будаўніцтва, атрыманая ў спадчыну ад буржуазнай дзяржавы, была вадта слабая і ў значнай ступені наслабленая ў пэрыяд вайны і акупацый, не гаворачы аб тым, што існаваўшая сыстэма капіталістычнага гаспадараваньня ў дарэвалюцыйны час павінна была быць перабудована ў пэрыяд пралетарскай дыктатуры на зусім новых сацыялістычных прынцыпах.

5. Шэраг асноўных мерапрыемстваў з боку ўраду ў галіне народна-гаспадарчага будаўніцтва прывёў да таго, што ў сучасны момант, побач з дасягненьнямі ў галіне росту народнае гаспадаркі, мы маем зусім новую, прынцыпова адрозьніваючуюся ад буржуазнай, структуру народнай гаспадаркі Беларускай ССР.

6. Адзначыць, што пляцавымі органамі і ўрадам Беларускай ССР прароблена аграмадная праца ў галіне складаньня пяцігадовага пляну народнае гаспадаркі Беларусі. Гэта дае поўную магчымасьць больш правільна вызначыць пэрспэктывы разьвіцьця народнай гаспадаркі ў пляновым парадку і тым самым усё больш узмацняць рэгулюючае і кіруючае значэньне ўсіх дзяржаўных мерапрыемстваў у разьвіцьці народнае гаспадаркі, а таксама і ўзмацняць кіруючую ролю прамысловасьці Беларускай ССР.

7. Прынцыпы, якія пакладзены ў аснову пабудовы пэрспэктыў пяцігадовага пляну, цалкам і поўнасьцю адпавядаюць задачам індустрыялізацыі краіны і ўздыму культурнага і матар'яльнага ўзроўню працоўных мас. Пляновымі пэрспэктыўнымі меркаваньнямі правільна ўлічваюцца ўсе матар'яльныя рэсурсы краіны і задачы, якія стаяць непасрэдна перад Беларускай Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікай у галіне гаспадарчага і культурнага будаўніцтва.

8. Прызнаючы аднэй з галоўнейшых задач пабудову 5-цігадовага пляну па разьвіцьці народнае гаспадаркі БССР, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт абавязвае ўсе савецкія органы і выканаўчыя камітэты прыняць самыя рашучыя меры садзейнічаньня як па канчатковым складаньні гэтага пляну, гэтак і па правядзеньню яго ў жыцьцё, захоўваючы суровую пляновую дысцыпліну ва ўсім народна-гаспадарчым будаўніцтве.

9. У 5-цігадовым пляне разьвіцьця гаспадаркі неабходна ўдзяліць асаблівую ўвагу пытаньню вырашэньня аграрнай перанаселенасьці вёскі, як шляхам інтэнсіфікацыі сельскай гаспадркі, так і, галоўным чынам, шляхам пашырэньня мэліярацыйных работ, аднячасова паставіўшы задачу падрыхтоўкі мясцовага насельніцтва да выпаўненьня масавых работ па правядзеньню капітальных мерапрыемстваў унутры Беларусі (торфараспрацоўкі, мэліярацыя, дарожнае будаўніцтва і г. д.).

У 5-цігодцы неабходна падрабязна распрацаваць пытаньне па ўзмацненьні аграмаджанага сэктару сельскай гаспадаркі (савецкія гаспадаркі, камуны, сел.-гаспадарчыя вытворчыя арцелі, каапэрацыя і г. д.).

Намячаемая плянам рэарганізацыя сельскай гаспадаркі будзе з посьпехам праведзена толькі ў тым выпадку, калі пачнецца шырокі працэс па аграмаджаньні індывідуальных сялянскіх гаспадарак праз калектывізацыю, масавае, галоўным чынам, вытворчае капэраваньне іх індустрыялізацыю, бо пры наяўнасьці існаваньня дробных гаспадарак, сялянства пазбаўлена магчымасьці карыстацца ўдасканаленымі машынамі, прыладамі, тэхнічным абсталяваньнем, з прычыны чаго затрымліваецца рэканструкцыя сялянскай гаспадаркі, — трэба яшчэ больш падняць узровень і тэмп яго разьвіцьця; нагэтаму ўсё бяднейшае і серадняцкае сялянства павінна зразумець гэтую чарговую задачу, разьвіваючы шырокі пераход да калектывізацыі і ўсебаковага каапэраваньня сваіх гаспадарак.

Практычнае правядзеньне курсу ў адносінах больш шырокага аграмаджаньня сельскай гаспадаркі праз яе калектывізацыю, каапэраваньне і індустрыялізацыю, неабходна ўзмацніць у часе пасеўнай кампаніі бягучага году.

10. Канстатуючы значныя дасягненьні ў галіне гаспадарчага і культурнага будаўніцтва і правільнага вырашэньня нацыянальнага пытаньня, адзначыць, што пасьпяховае вырашэньне далейшых задач сацыялістычнага будаўніцтва ў значнай меры залежыць і ад уздыму культурнага ўзроўню працоўных мас, нагэтаму на правядзеньне пляну ўсеагульнага навучаньня, прафэсыянальна-тэхнічнай асьветы і самаадукацыі рабочых і сялян павінна быць зьвернута сур'ёзная ўвага.

11. У віду асабліва важнай задачы прыцягненьня сродкаў самога насельніцтва на справу гаспадарчага і культурнага будаўніцтва краіны лічыць неабходным, у дадатак да існуючых мерапрыемстваў па ўцягненьню сродкаў, увядзеньне самаабкладаньня сялянскага насельніцтва на асобныя гаспадарча - культурныя мерапрыемствы (шляхавае і школьнае будаўніцтва і іншае).

Даручыць ураду на аснове гэтае пастановы ў бліжэйшы тэрмін распрацаваць і выдаць закон па самаабкладаньні.

12. Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Беларускай ССР заклікае ўсіх працоўных рэспублікі прыняць актыўны ўдзел у справе садзейнічаньня правядзеньню ў жыцьцё вызначаных мерапрыемстваў па ажыцьцяўленьні пляну народнай гаспадаркі і наогул па ўзмацненьні і разьвіцьці сацыялістычнага будаўніцтва.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. ЧАРВЯКОЎ.**

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. ХАЦКЕВІЧ.**

13 студзеня 1928 г. г. Менск.

Постановление

Центрального Исполнительного Комитета Белорусской ССР,

принятое на 2-й Сессии VIII созыва,

О ПОЛОЖЕНИИ И ДАЛЬНЕЙШИХ ПЕРСПЕКТИВАХ НАРОДНОГО ХОЗЯЙСТВА БССР.

1. Заслушав доклад тов. Голодеда о состоянии и дальнейших перспективах развития народного хозяйства Белоруской ССР, Центральный Исполнительный Комитет отмечает, что благодаря правильной политике правительства, народное хозяйство Белоруской ССР имеет большие успехи во всех отраслях строительства.

2. Достижения в области сельского хозяйства выражаются в том, что оно в основных своих частях превысило довоенные размеры, в частности, посевная площадь превысила размеры 1913 года, рост валовой продукции сельского хозяйства также перевысил довоенный уровень.

Считая правильным курс на усиление интенсификации и индустриализации сельского хозяйства, в частности, на развитие скотоводческого уклона, Центральный Исполнительный Комитет обязывает все советские организации, исполнительные комитеты и советы максимально содействовать проведению этого курса в жизнь.

3. В промышленном строительстве к настоящему времени имеются значительные успехи в области восстановления, использовывания, а также и увеличения основных капиталов, что свидетельствует о том, что как промышленность, так и вообще народное хозяйство Белорусской ССР вступили в новый реконструктивный период, успешно закончив восстановительный процэс, сопровождавшийся в значительной мере обновлением основных капиталов, расширением кадров пролетариата, улучшением их материального положения и повышением культурного уровня.

Центральный Исполнительный Комитет полностью одобряет взятый правительством твердый курс в области расширения строительства как республиканской, так и местной промышленности и содействия развитию кустарных промыслов, что должно привести к усилению развития и использовывания производственных сил страны, смягчению безработицы, как в городах и местечках, так и сельских местностях, насыщения рынков товарами и смягчения товарного голода, удешевления себестоимости промышленой продукции—все эти мероприятия укрепляют смычку рабочага класса и основной масы крестьянства. Широкое развитие промышленности подводит основную базу под дальнейшую реконструкцию народного хозяйства Белорусской ССР в сторону повышения технического уровня и увеличения ведущей роли обобществленного и социалистического секторов.

Центральный Исполнительный Комитет считает необходимым обеспечить дальнейшее нормальное промышленное строительство и электрификацию страны, одновременно обратив особое внимание на изучение производственных возможностей Белоруской ССР, в целях большего использования местного сырья.

4. Все эти достижения проходили в условиях неблагоприятных для работы, как-то: база народно-хозяйственного строительства, полученная в наследство от буржуазного государства, была очень слабая и в значительной степени ослабленная в период войны и оккупаций, не говоря о том, что существовавшая система капиталистического хозяйствования в дореволюционное время должна была быть перестроена в период пролетарской диктатуры на совершенно новых социалистических принципах.

5. Ряд основных мероприятий со стороны правительства в области народно-хозяйственного строительства привел к тому, что в настоящее время, наряду с достижениями в области роста народного хозяйства, мы имеем новую, принципиально отличающуюся от буржуазной, структуру народного хозяйства БССР.

6. Отметить, что плановыми органами и правительством БССР проделана огромная работа в области составления пятигодового плана народного хозяйства Белоруссии. Это дает полную возможность более правильно определить перспективы развития народного хозяйства в плановом порядке и тем самым все более укреплять регулирующее и руководящее значение всех государственных мероприятий в развитии народного хозяйства, а также и укреплять руководящую роль промышленности Белорусской ССР.

7. Принципы, положенные в основу построения перспектив пятилетнего плана, целиком и полностью соответствуют задачам индустриализация страны и поднятию культурного и материального уровня трудящихся масс. Плановыми перспективными расПределениями правильно учитываются все материальные рессурсы страны и задачи, стоящие непосредственно перед Белорусской Социалистической Советской Республикой в области хозяйственного и культурного строительства.

8. Признавая одной из главнейших задач постройку 5-летнего плана по развитию народного хозяйства Белорусской ССР, Центральный Исполнительный Комитет обязывает все советские органы и исполнительные комитеты принять самые решительные меры содействия, как по окончательному составлению этого плана, так и по проведению его в жизнь, соблюдая строгую плановую дисциплину во всем народно-хозяйственном строительстве.

9. В 5-летнем плане развития хозяйства необходимо уделить особое внимание вопросу разрешения аграрной перенаселенности деревни, как путем интенсификации сельского хозяйства, так и, главным образом, путем расширения мелиоративных работ, одновременно паставив задачу подготовки местного населения к выполнению массовых работ по проведению капитальных мероприятий внутри Белоруссии (торфоразработки, мелиорация, дорожное строительство и т. д.).

В 5-летке необходимо подробно разработать вопрос об усилении обобществленного сектора сельского хозяйства (советские хозяйства, коммуны, сельско-хозяйствен. производственные артели, кооперация и т. д.).

Намечаемая планом реорганизация сельского хозяйства будет с успехом проведена только в том случае, если начнется широкий процесс по обобществлению индивидуальных крестьянских хозяйств через коллективизацию, массовое, главным образом, производственное кооперирование их и индустриализацию, так как при наличии существования мелких хозяйств, крестьянство лишено возможности пользоваться усовершенствованными машинами, техническим оборудованием, в силу чего задерживается реконструкция крестьянского хозяйства,—нужно еще больше поднять уровень и темп его развития; поэтому все беднейшее и середнятское крестьянство должно понять эту очередную задачу, развивая широкий переход к коллективизации и всестороннему кооперированию своих хозяйств.

Практическое проведение курса в отношении более широкого абобществления сельского хозяйства через ее коллективизацию, кооперирование и индустриализацию, необходимо усилить на время посевной компании текущего года.

10. Констатируя значительные достижения в области хозяйственного и культурного строительства и правильного разрешения национального вопроса, отметить, что успешное разрешение дальнейших задач социалистического строительства в значительной мере зависит и от поднятия культурного уровня трудящихся масс, поэтому на проведение плана всеобщего обучения, профессионально-технического образования и самообразования рабочих и крестьян должно быть обращено серьезное внимание.

11 Ввиду особенно важной задачи привлечения средств самого населения на дело хозяйственного и культурного строительства страны, считать необходимым, в дополнение к существующим мероприятиям по привлечению средств, введение самообложения крестьянского населения на отдельные хозяйственно-культурные мероприятия (дорожное и школьное строительство и др.).

Поручить правительству на основании настоящего постановления в ближайшее время проработать и издать закон по самообложению.

11. Центральный Исполнительный Комитет Белорусской ССР призывает всех трудящихся республики принять активное участие в деле содействия проведению в жизнь намеченных мероприятий по осуществлению плана народного хозяйства и вообще по укреплению и развитию социалистического строительства.

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. ЧЕРВЯКОВ.**

Секретарь Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. ХАЦКЕВИЧ.**

13 января 1928 г. г. Минск.

Адказны рэдактар **М. КУДЗЕЛЬКА.**

Рознае.

КОЛЬКІ ЁСЬЦЬ КАШТОЎНЫХ ВЫКАПНЯЎ У СССР.

Усесаюзны геолёгічны камітэт падлічыў, што ў дасьледаваных нетрах тэрыторыі СССР крыецца больш як 22 міліярды тон карысных выкапняў. Асабліва вялікія лічбы прыпадаюць на жалезныя руды (6 міліярдаў тон) і на фасфарыт (15 міліярдаў тон). Упяршыню геолёгічны камітэт выдаў геолёгічныя карты, на якіх вызначаны ўсе зарэгістраваныя залежы з дакладнай характарыстыкай іх.

СТАЛЁВАЯ АРХІТЭКТУРА.

Ня толькі ў Амэрыцы, але і ў Нямеччыне і ва ўсёй Заходняй Эўропе набыла шырокае распаўсюджаньне сталёвая будоўля. Галоўная перавага сталі тая, што ёй можна надаваць любыя формы. Дакладнасьць адліўкі аблягчае стандартызацыю. Каб памяшканьне было цёплае, робіцца ізаляцыя з паветра або іншыя праслойкі паміж сталёвымі пустымі ў сярэдзіне сьценамі.

ПРЫЛАДЫ ДЗЕЛЯ АДШУКАНЬНЯ ВАДЫ ПАД ЗЯМЛЁЙ.

Ленінградзкая электра-лябараторыя зрабіла прыладу, якая дае магчымасьць з дапамогай электрычнасьці знаходзіць падземную грунтавую ваду. Гэта прылада асабліва каштоўна для бязводных стэпаў.

ВОПЫТ З ПЕРАСАДКАЙ СЭРЦА ЖАБЫ.

Доктару Вэйсу ў Венскай акадэміі навук удалося перасаджваць у розныя часьці цела жабы другое сэрца ад такой самай жабы. Перасаджанае сэрца не пераставала біцца ў працягу трох месяцаў.

СЬВЕТАВЫЯ НАДПІСЫ ДЛЯ САМАЛЁТАЎ.

У Амэрыцы на страхах дамоў у гарадох будуць рабіцца аграмадныя сьветавыя надпісы. Гэтыя надпісы будуць паказываць шлях самалётам да месца пасадкі.

Чарговая лекцыя ў Нядзельным Камвузе

У нядзелю, 22 студзеня, у 11 гадзін раніцы ў актавай залі Камвузу адбудзецца чарговая лекцыя ў Нядзельным Камвузе на тэму: «Праблемы культурнай рэвалюцыі». Лектар тав. Кнорын.

Літаратура да лекцыі:

Мінімум: Ленін, т. XVIII, ч. II, старонкі з дзёньніка і аб каапэрацыі.

Максімум: Кнорын—«Культура и культурничество—Комреволюция № 7 за 27 г.», ці зборнік—„Упадочничество среди молодежи—есенинщина“.

АПА Менакружкому КП(б)Б

Праўленьне Нядзельнага Камвузу.

ТЭАТР-КІНО.

БЕЛАРУСКІ ДРУГІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.

нядзеля, 22 студзеня,
ВЕЧАР БЕЛАРУСКАЕ КАМЭДЫІ:
„ПІНСКАЯ ШЛЯХТА“, камэдыя ў аднэй дзеі, 1866 г.
„МОДНЫ ШЛЯХЦЮК“, бытавая камэдыя ў аднэй дзеі.
„ЧОРТ І БАБА“, камэдыя ў аднэй дзеі.
ПАЧАТАК А 8 З ПАЛОВ. ГАДЗ.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА» — З АЎТОРКА „ТАКАЯ ЖЕНЩИНА“ з удзелам Маліноўскай.

КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“. — Мастацкая фільма „НЕМОЙ ДРУГ“ драма ў 6 частках. ЧАРГОВАЯ ПРАГРАМА „ВАРЬЕТЭ“

КІНО «ПРАЛЕТАРЫ». — „ВТОРАЯ ЖЕНА“. Пачатак сэансаў: 6, 7 з палов., 9 і 10 з палов. гадзін. ЧАРГОВАЯ ПРАГРАМА „СУМКА ДИПКУРЬЕРА“

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“. — „ПЫЛКАЯ ЮНОСТЬ“ ДРАМА Ў 7 ЧАСТКАХ. Звыш праграмы: выступленьне мастака ленінградзкіх тэатраў МУРАТАВА.

IV-ы тыраж выйгрышаў дзяржаўнае выйгрышнае пазыкі 1927 году
БУДЗЕ АДБЫВАЦЦА 20-22 СТУДЗЕНЯ 1928 г.
У СОРМАВЕ (Н. НОЎГАРАДЗЕ).
У ГЭТЫМ ТЫРАЖЫ БУДЗЕ РАЗЫГРАНА
4.001 ВЫЙГРЫШ НА СУМУ 700.000 руб.
У ТЫМ ЛІКУ:

1	выйгрыш	у 50.000 руб.
2	„	па 25.000 „
5	„	„ 10.000 „
10	„	„ 5.000 „
71	„	„ 1.000 „
252	„	„ 250 „
3.660	„	„ 100 „

Выплата выйгрышаў будзе рабіцца звычайным для ўсіх тыражоў гэтае пазыкі парадкам.
Народны Камісар Фінансаў БССР МІКУЛІЧ.
Загадчык Валютным Аддзелам АБРАМСОН.

ПРАДАЕЦЦА ЗРЫЎ-ПАПЕРА І СТАРЫЯ ГАЗЭТЫ. ДАВЕДАЦЦА Ў КАНТОРЫ ГАЗ. «САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ» (РОГ ВУЛІЦ КАРЛА МАРКСА І ЛЕНІНСКАЙ).

Бабруйскі ЗАГС выклікае на 24 лютага 1928 г. на 10-ю гадзіну раніцы гр-на ТЭЛЬМАНАВА Анатолія Паўлавіча, які знаходзіцца невядома дзе, па справе разводу з жонкай яго ТЭЛЬМАНАВАЙ Аленай Міхайлаўнай.

ПРЫМАЕЦЦА ПАДПІСКА НА 1928 ГОД
НА ВЯЛІКУЮ БЕЛАРУСКУЮ ЧАСОПІСЬ ЛІТАРАТУРЫ, ПАЛІТЫКІ, ЭКАНОМІКІ, ГІСТОРЫІ, КРЫТЫКІ
„ПОЛЫМЯ“
(СЁМЫ ГОД ВЫДАНЬНЯ)
пад рэдакцыяй: З. Жылуновіча (адказны рэдактар), М. Зарэцкага і Я. Ліманоўскага
У ЧАСОПІСІ ПРЫМАЮЦЬ УДЗЕЛ САМЫЯ ВЫДАТНЫЯ БЕЛАРУСКІЯ ЛІТАРАТУРНЫЯ І НАВУКОВЫЯ СІЛЫ.
ЧАСОПІСЬ „ПОЛЫМЯ“ ВЫХОДЗІЦЬ РАЗ У ПАЎТАРА МЕСЯЦЫ
(8 кніжак на год) разьмерам кожны нумар 12-14 друкаваных аркушаў.
З ПЕРШАЙ ПАЛОВЫ 1928 Г. НАМЕЧАНА ДА ДРУКУ:
ПРОЗА: Я. Нёманскі—„На рубяжы стагодзьдзя“, раман; І. Бэхэр (chcl : CH 3) As Lewisit) (Адзіная справядлівая вайна), раман, забаронены да друку ў Нямеччыне; Цішка Гартны—„Крыжавыя дарогі“ (3-я частка раману „Сокі цаліны“); Тарас Гушча—„У палескай глушы“ (У глыбі Палесься), 3-я частка, аповесьць; Я. Ліманоўскі—„Над абрывам“, аповесьць; В. Каваль—„Палын“, аповесьць; М. Зарэцкі—„Закляты мох“, аповесьць; А. Дудар—„Калі паходні дагараюць“, апавяданьне. Апавяданьні: Гергарт Поль, Ю. Фучык, Ф. Вейсконф, Ванчура і іншых. ПАЭЗІЯ: Якуб Колас—„На шляхох волі“, паэма; Т. Кляшторны—„Сусьветы“, паэма; Андр. Александровіч—„Цені па сонцы“, паэма; А. Дудар—„Кастрычнік“, паэма. ВЕРШЫ: Янкі Купалы, І. Бэхэра, В. Маракова, М. Грамыкі, Гурло А., Гора, Кляшторнага, Моркаўкі А., Чарота і інш.
У 1928 годзе ў „Полымі“ значна ўзмацняецца літаратурна-крытычны аддзел, у якім прымуць удзел: праф. І. Замоцін, праф. М. Піотуховіч, А. Барычэўскі, Ул. Дзяржынскі (Чаржынскі), Адольф Чэрны, Гергарт Поль, М. Байкоў, Тодар Глыбоцкі, А. Саннэвіч і інш.
ГАДАВЫЯ І ПАЎГАДАВЫЯ ПАДПІСЧЫКІ „ПОЛЫМЯ“ АТРЫМОЎВАЮЦЬ БЯСПЛАТНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ДАДАТАК (гл. газ. «Сав. Бел.» № 295 за 1927 г. і „Зьвязда“ ад 1 студзеня 1928 г.).
ПАДПІСНАЯ ЦАНА на «Полымя» з дадаткам: на год—10 р.; 6 м-цаў—5 р., 3 м-цы—2 руб. 50 кап.
Даецца рассрочка: пры падпісцы 4 руб.—1 студзеня; 3 р. 50 кап.—1 ліпеня; 2 руб. 50 кап.—1 кастрычніка.
ЦАНА АДДЗЕЛЬНАГА НУМАРУ 1 р. 50 кап.
ПАДПІСЧЫКІ, ПРЫСЛАЎШЫЯ ПОЎНАСЬЦЮ ПЛАТУ ДА 15-га ЛЮТАГА г. г., атрымоўваюць дадатак з першым запатрабаваньнем.
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: у рэдакцыі часопісі «Полымя» (Менск, Савецк., 63); у Цэнтр. кнігарні БДВ (Менск, рог вул. Ленінскай і Савецк.); ва ўсіх акруговых аддзяленьнях БДВ; ва ўсіх паштовых аддзяленьнях, у галоўнай канторы газэты „Зьвязда“ (Менск, Савецкая, 63, З-і паверх), у канторы падпіскі на газэты «Праўда» і «Известия» (Менск, Савецкая, 61), у канторы газэты «Беларуская Вёска» (Менск, Савецкая, 63) і яе ўпаўнаважанымі і селькорамі ва ўсіх раёнах БССР.

ДА ВЕДАМА ІНШАГАРОДНІХ ПАДПІСЧЫКАЎ!
Кантора газэты „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“
просіць усіх іншагародніх падпісчыкаў, што падпісаліся на газэту, пачынаючы з кастрычніка 1927 году, на 3 месяцы і больш, якім належыць атрымаць
ПРЭМІЮ
КНІЖКІ КАСЫ АШЧАДНАСЬЦІ,
з першым узносам ад рэдакцыі, зьвярнуцца для атрыманьня іх
У БЛІЖЭЙШУЮ АД МЕСЦА ЖЫЦЬЦЯ КАСУ АШЧАДНАСЬЦІ.

Абавязковая пастанова № 1

МЕНСКАГА ГАРАДЗКОГА САВЕТУ.

У дні гадавіны сьмерці Ул. І. Леніна, 21 студзеня і «9 студзеня» 1905 г.—22 студзеня, Менскі Гарадзкі Савет пастанаўляе:

1) Зачыніць 21 студзеня ўсе месцы для забаў, відовішчы і зьвісіць у гэты дзень на 10 хвілін (пачынаючы ад 18 гадзін 20 хвілін да 18 гадз. 30 хвілін) дзяржаўныя сьцягі, узьнятыя над установамі.

2) Гандаль сьпірытусовымі напіткамі, вінном і півам спыніць на ўвесь дзень 21 і 22 студзеня г. г.

3) Гандаль дзяржаўны, каапэрацыйны і прыватны спыніць ад 18 гадзіны ўвечары 21 студзеня і на ўвесь дзень 22 студзеня, за выключэньнем магазынаў: МЦРК № 25 (рог Савецкай і Камсамольскай—харчовае аддзяленьне), Белларка № 34 (Ленінская вуліца), інваліднай арцелі «Перамога» № 5 (Савецкая вул., д. № 35) і працкалектыву пекароў: № 4 (Ленінская), № 2 (Савецкая) і № 7 (Лекерта), якія могуць быць адчынены—першыя тры ад 12 гадзіны раніцы да 6 гадзіны ўвечары, а астатнія тры—ад 10 гадзіны раніцы да 6 гадзіны ўвечары.

Кафэ-рэстараны, сталоўкі, піўныя, чайныя і закусачныя зачыніць а 6 гадзіне ўвечары 21 студзеня і на ўвесь дзень 22 студзеня, за выключэньнем сталовак МЦРК № 3 і № 6, якія могуць быць адчынены ад 2 да 6 гадзіны ўвечары.

4) Працу ў прадпрыёмствах, за выключэньнем той, якая ня можа быць спынена, у майстэрнях, цырульнях і фатаграфіях спыніць ад 6 гадзіны ўвечары 21 студзеня і на ўвесь дзень 22 студзеня.

5) Дазволіць 21 студзеня працу ва ўсіх цырульнях, фатаграфіях і гандаль ва ўсіх крамах без абедзенага перапынку.

6) Дазволіць майстэрням, прадпрыёмствам і гандлёвым установам, выхадны дзень якіх субота—21 студзеня ня спыняць працу і гандаль.

7) Дазволіць працу ў цырульнях і фатаграфіях у панядзелак, 23 студзеня.

8) Нагляд за выкананьнем гэтага ўскласьці на Міліцыю.

9) Вінаватыя ў парушэньні гэтае пастановы падпадаюць штрафу ў адміністрацыйным парадку да 100 рублёў ці прымусовым работам да 1-го месяца.

18-I—28 г.

Старшыня Менгарсавету **ЯЦКЕВІЧ.**

Сэкратар **ПАСЫННОЎСКІ.**

Могилевское Общество Взаимного Кредита.

Могилев на Днепре, Кооперативный переулок, д. № 8.

Общество открыло свои действия 16 марта 1925 года. Капитал обеспеченья 619 членав 366250 руб.

Баланс на 1 января 1928 г.

АКТИВ.

№№	Наименование счетов	Руб.	К.
I	Касса, текущие счета	18083	92
II	Ценности	1980	50
IV	Учет и спец. тек. счета под векселя	216090	56
V	Ссуды п-ценности	2230	—
VI	Товаро-ссудн. операции	8095	58
XI	Корреспонденты	20467	17
XIII	Разные дебиторы	2517	—
XIV	Имущество	4491	47
XVII	Проц. и комиссия уплаченная	2936	30
XX	Протестованные векселя, обеспеч. недвиж. имуществ.	1657	48
XVIII	Текущие расходы	7497	24
„	Налоги и сборы	3769	29
	БАЛАНС	289816	51

ПАССИВ.

№№	Наименование счетов	Руб.	К.
XXII	Оборотный капитал	36625	—
XXIII	Прочие капиталы и фонды	17597	91
XXVII	Переучет и перезалог	25568	46
XXIX	Вклады и тек. счета	165155	89
XXX	Корреспонденты	18996	27
„	Расчетные счета	3819	13
„	Разные кредиторы	931	50
XXXII	Проц. и комиссия полученные	18667	[illegible]
XXXV	Прибыль за 1926-7 год	2454	71
	БАЛАНС	289816	51

Председатель правления **А. Б. ЛИЗШИЦ.**

Гл. бухгалтер **Р. К. БИТНЕР.**

Члены правления **С. А. ГЕНЬКИН, Г. И. ШКЕЛЬ.**

Галоўлітбел № 302.